

GRANSKNINGSUTLÅTANDE ÖVERSIKTSPLAN FÖR NACKA KOMMUN 2050

Dnr KFKS 2023-00212
2025-10-28

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund	3
1.1.	Beslut och process	3
1.2.	Samråd	3
2.	Granskning	4
2.2	Läsanvisning	5
3.	Synpunkter med kommunens svar	5
3.1.	Myndigheter, regionala organ och ledningsägare	5
3.1.1.	Länsstyrelsen i Stockholms län	5
3.1.2	Länsstyrelsen; Bilagor 1-5	9
3.1.3	Svedavia	11
3.1.4	Ellevio	12
3.1.5	Luftfartsverket	12
3.1.6	Sjöfartsverket	13
3.1.7	Trafikverket	15
3.1.8	Svenska kraftnät	16
3.1.9	Stockholm Exergi	17
3.1.10	Vattenfall eldistribution	18
3.1.11	Stockholm vatten och avfall	18
3.1.12	Statens fastighetsverk	19
3.1.13	Region Stockholm	20
3.2	Andra kommuner	23
3.2.1	Värmdö kommun	23
3.3	Föreningar	24
3.3.1	Nätverket för Fisksättras framtid	24
3.3.2	Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden	27
3.3.3	Saltsjöbadens naturskyddsförening	30
3.3.4	Boo församling	32
3.3.5	IOGT-NTO	33
3.3.6	Fiskarhöjdens samfällighetsförening	34

3.3.7	Skuruparkens vänner	34
3.3.8	HLS fastighetsägarförening	35
3.3.9	Boo miljö- och naturvänner	37
3.3.10	Nacka miljövårdsråd	37
3.3.11	Björknäs villaförening	39
3.4	Kommunala nämnder, utskott och bolag.....	42
3.4.1	Lantmäterimyndigheten i Nacka kommun.....	42
3.4.2	Nacka vatten och avfall	43
3.4.3	Natur- och trafiknämnden.....	47
3.5	Politiska partier.....	50
3.5.1	Saltsjöbadens socialdemokratiska förening.....	50
3.6	Enskilda (privatpersoner).....	51
3.6.1	Privatperson 1	51
3.6.2	Privatperson 2.....	53
3.6.3	Privatperson 3.....	53
3.6.4	Privatperson 4.....	54
3.6.5	Privatperson 5.....	55
3.6.6	Privatperson 6.....	56
3.6.7	Privatperson 7	57
3.6.8	Privatperson 8.....	58
3.6.9	Privatperson 9.....	60
3.6.10	Privatperson 10.....	60
3.6.11	Privatperson 11	62
4.	Samtliga synpunkter med handlingsnummer i kommunens ärendehanteringssystem	64

I. Bakgrund

Nacka kommun tar fram en ny översiktsplan med sikte mot år 2050. Planen anger kommunens långsiktiga inriktning för mark- och vattenanvändning samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är vägledande för beslut om den framtida utvecklingen av kommunen och är ett viktigt strategiskt dokument enligt plan- och bygglagen.

I.1. Beslut och process

Kommunstyrelsen beslutade den 7 april 2025 att ställa ut förslaget till Översiktsplan 2050 för granskning enligt plan- och bygglagen (PBL 3 kap. 16 §). Granskningen är det sista tillfället för myndigheter, organisationer och invånare att lämna synpunkter innan planen bearbetas inför antagande.

Efter granskningen sammanställs och analyseras inkomna synpunkter - aktuellt dokument. Eventuella justeringar görs utifrån dessa innan ärendet bereds för beslut om antagande i kommunfullmäktige. När tiden för överklagande löpt ut utan att någon har överklagat eller när eventuella överklaganden har prövats slutgiltigt och avslagits, får översiktsplanen laga kraft.



I.2. Samråd

Det här avsnittet sammanfattar samrådsskedet i arbetet med översiktsplan 2050. Arbetet med översiktsplan 2050 inleddes med en tidig dialog vintern 2023-2024, bland annat via en webbaserad plattform och särskilda aktiviteter med ungdomar. Totalt inkom 5 217 synpunkter, som gav viktiga inspel om grönområden, bebyggelseutveckling, kultur- och fritidsutbud samt trafikfrågor. Själva samrådet genomfördes 23 september–18 november 2024 med öppna hus, utställningar och bred kommunikation. Totalt inkom 131 synpunkter från privatpersoner, föreningar, företag, myndigheter och kommuner. Dessa handlade främst om natur- och rekreationsområden, bebyggelsens lokalisering och omfattning, trafik- och kollektivtrafiklösningar samt behov av service och mötesplatser. Myndigheter och regionala aktörer betonade särskilt riksintressen och teknisk infrastruktur. Synpunkterna beaktades genom förtydliganden i text, kartor och avvägningar. Arbetet efter samrådet resulterade framför allt i en tydligare redovisning med större fokus på strategier och förhållningssätt, vilket gör planen mer framåtsyftande och vägledande.

2. Granskning

Granskningen genomfördes mellan den 28 april och 19 juni 2025. Under perioden fanns handlingarna tillgängliga på kommunens webbplats i digital form, inklusive en betaversion av den digitala översiktsplanen, samt i tryckt version på Nacka stadshus och i bibliotek. Kommunen genomförde öppna hus och andra informationsinsatser för att ge allmänheten, organisationer, myndigheter och andra intressenter möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på förslaget. Samtliga inkomna synpunkter har diarieförts och bemöts i detta granskningsutlåtande.

På Öppet hus kunde besökarna ta del av en central utställning och flera bemannade bordsstationer. Stationerna gav möjlighet att:

- Samtala direkt med tjänstepersoner om olika delar av översiktsplanen.
- Ta del av och granska fördjupande material, såsom kartor och underlag om specifika områden och ämnen.
- Utforska en utställning som visuellt presenterade översiktsplanens mål och riktning för Nackas framtida utveckling.

Stationerna bemannades av tjänstepersoner från olika kompetensområden och enheter att säkerställa att olika frågor och perspektiv kunde bemötas. Som stöd i samtalen användes kartor och material från planeringsförutsättningarna i översiktsplanen, vilket gav en tydlig och konkret bild av planens innehåll och mål.

2.1 Inkomna synpunkter under granskning

Totalt har 41 synpunkter lämnats in under granskningsperioden varav 13 utgör myndigheter, regionala organ och ledningsägare, 1 annan kommun, 11 föreningar, 1 politiskt parti och 11 enskilda (privatpersoner), vilket även inkluderar en namninsamling.

Granskningen har bidragit med synpunkter som har hjälpt till att förtydliga och komplettera planförslaget. Arbetet har i första hand lett till en tydligare framställning av strategier och förhållningssätt och en mer överskådlig redovisning i text och kartor. En del synpunkter berör frågor på en mer detaljerad nivå än vad översiktsplanen behandlar, men har ändå varit värdefulla för att tydliggöra planens roll och inriktning. De vanligast förekommande synpunkterna rör frågor om natur och grönområden, bebyggelsens omfattning och lokalisering (främst gällande Boo och Fisksätra), Trafik och kollektivtrafikens utbyggnad och tillgänglighet, Behov av service och mötesplatser, gällande förtydligande av Riksintressenas hänsynstagande, även synpunkter på översiktsplanens läsbarhet och detaljeringsnivå

Länsstyrelsens granskningsyttrande kommer, i enlighet med plan- och bygglagen, publiceras i sin helhet som en bilaga till översiktsplanens antagandehandling.

2.2 Läsanvisning

Synpunkterna är i vissa fall sammanfattade och nedkortade där det som bedöms som viktigast lyfts fram – detta för att åstadkomma ökad läsbarhet av dokumentet.

Inkomna yttranden publiceras på kommunens websida i samband med kommunfullmäktiges antagande av översiktsplanen. Synpunkterna kommer att maskas och redovisas med hänsyn till EU-förordningen GDPR som reglerar hur personuppgifter får samlas in, lagras, användas och delas. Vissa handlingar kan komma att undantas från publicering.

Efter respektive synpunkt nedan följer kommunens svar. I flera fall hänvisas till tidigare svar gällande samma eller likartad synpunkt vilken kommunen har besvarat tidigare i dokumentet.

3. Synpunkter med kommunens svar

3.1. Myndigheter, regionala organ och ledningsägare

3.1.1. Länsstyrelsen i Stockholms län

Riksintresse för kulturmiljövården 3 kap. 6 § MB

Översiktsplanen anger att det inte får tillkomma bebyggelse som påtagligt skadar riksintressena Erstavik [AB 52], Norra Boo – Vaxholm – Oxdjupet – Lindalssundet [AB 51, 58] (delen i Nacka och Boo), Saltsjöbaden [122] samt Storängen [AB 54]. Inom och i nära anslutning till dessa områden har kommunen dock pekat ut en utveckling av bebyggelsen. Det framgår inte i översiktsplanen hur detta kan påverka respektive riksintresse eller hur kommunen ska förebygga påtaglig skada. Därför kan inte länsstyrelsen bedöma lämpligheten av ett genomförande av översiktsplanen med hänsyn till aktuella riksintressen för kulturmiljön.

Länsstyrelsen vill särskilt lyfta riksintresset för Stockholms inlopp med farled där översiktsplanen föreslår blandad, tät och hög bebyggelse särskilt kring kollektivtrafik- och servicepunkter i syfte att uppnå en varierad stadssilhuett och markera strategiskt viktiga platser. Kommunen har i samband med tidigare program- och planarbetet inom Västra Sickla har tagit fram omfattande kulturmiljöanalyser med fokus på utpekade riksintressen tillsammans med känslighetsanalyser och råd för hur riksintressets uttryck bör hanteras. För att

underlätta den fortsatta planeringen anser Länsstyrelsen att det är av stor vikt att kommunen utgår från de slutsatser som kommit fram av detta analysarbete i efterföljande detaljplanering för Västra Sicklaön.

Länsstyrelsen vill också uppmärksamma kommunen på att Riksantikvarieämbetets riksintressebeskrivningar med Motivering och Uttryck för riksintresset inte ger någon vägledning till hur områdena ska bevaras och utvecklas utan endast beskriver motiv till riksintresseanspråket och hur uttrycket ser ut. Länsstyrelsen har tagit fram ett fördjupat kunskapsunderlag för riksintressen för kulturmiljövården i länet. Underlaget syftar till att underlätta hantering av exempelvis förändrad markanvändning inom och i anslutning till riksintressena. I kommande detaljplanering rekommenderar Länsstyrelsen att kommunen använder sig av detta kunskapsunderlag, som finns på länsstyrelsens hemsida - [Riksintressen för kulturmiljövården](#)

Riksintresse för totalförsvarets anläggningar (den civila delen), 3 kap 9 § MB: Transmissionsnätet

MSB har i slutet av oktober 2024 beslutat att mark- och vattenområden som används för samtliga befintliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el är av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, enligt 3 kap. 9 § miljöbalken. I Nacka kommun går en luftledning genom Nackareservatet från Skarpnäck till Fisksätra som är berörd av detta beslut och kommunen behöver därför redovisa denna i översiktsplanen. De delar av riksintresset som är sekretessbelagda ska inte redovisas öppet i kartmaterial. MSB påpekar i sitt yttrande (bilagt) att riksintresseanspråket kan komma att aktualitetsprövas med anledning av att Svenska Kraftnät avser att överlåta koncessionen för luftledning till en annan ägare. Fram till dess att riksintresseanspråket har aktualitetsprövas anser Länsstyrelsen att kommunen kan behöva bedöma om den utpekade bebyggelseutvecklingen påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av riksintresset. Länsstyrelsen anser att kommunen särskilt kan behöva visa att verksamhetsområde V06 inte påtagligt försvårar tillkomsten eller utnyttjandet av riksintresseanspråket.

Bergs oljehamn

Området för Bergs oljehamn, område Mb6 i översiktsplanen, föreslås få en ändrad användning. Inriktningen som föreslås är mångfunktionell bebyggelse i form av tät stadsstruktur. MSB anför att Bergs oljehamn potentiellt kan vara av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen. MSB utreder för närvarande frågan. MSB framför i sitt yttrande att områdena Mb5 och Mb6 för mångfunktionell bebyggelse i översiktsplanen eventuellt kan vara olämpliga med hänsyn till ett eventuellt riksintresse. Om beslut om riksintresse för Bergs oljehamn fattas ankommer det på Länsstyrelsen att i framtida planering bevaka att riksintresset tillgodoses.

Hälsa och säkerhet, risken för olyckor, översvämning eller erosion (klimatrelaterade risker)

Buller

Länsstyrelsen noterar att bullerpåverkan tas upp under rubriken Miljökvalitetsnormer för omgivningsbuller. MKN buller är en av de lagstiftningar som ska tillämpas avseende buller, men är till skillnad från till exempel förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader (Trafikbullerförordningen) en målsättningsnorm. Kommunen hänvisar i sina förhållningssätt om buller till att kommunens bullerkartläggning och åtgärdsprogram ska användas. Syftet med översiktsplanering är bland annat att peka ut områden som är lämpliga för bebyggelse. Lämpligheten med hänsyn till buller när det gäller planläggning bedöms utifrån trafikbullerförordningen. Detta behöver framgå i översiktsplanen.

Risk för olyckor

Riskobjekt/ farliga verksamheter Översiktsplanen redovisar att det inom kommunen finns miljöfarliga anläggningar som är definierade som B och C-anläggningar, men att kommunen saknar A-anläggningar. Även om kommunen presenterar principer kring dessa verksamheter saknar översiktsplanen sammanställning om vilka anläggningarna är och de är heller inte preciserade i något kart- eller illustrationsmaterial.

Länsstyrelsen vill särskilt påpeka att två av dessa anläggningar, Bergs oljehamn samt Koviks bergtäkt, även omfattas av lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen). Dessa verksamheter kräver särskild hänsyn i detaljplaneringen (4 kap 2 § punkt 4b och 5 PBL). För att översiktsplanen ska kunna ge den vägledning som avses i 3 kap. 4 § PBL om lämplig markanvändning behöver verksamheter som omfattas av Sevesolagen tydliggöras i översiktsplanen.

Bergs oljehamn föreslås utgå i översiktsplanen och ersättas med bland annat bostäder i område Mb6 och närliggande Mb5. Då MSB bedömer att Bergs oljehamn potentiellt kan vara av riksintresse för totalförsvarets civila del (3 kap 9 § MB) kan det innebära att verksamheten kommer finnas kvar under en överskådlig tid. Länsstyrelsen anser därför att kommunen behöver förhålla sig till detta när det gäller bland annat riskavstånd till Bergs oljehamn och ett ställningstagande till om bostäder kan anses vara lämpliga i närheten av verksamheten. Eftersom översiktsplanen saknar ställningstaganden kan inte heller Länsstyrelsen bedöma om de utpekade bebyggelseområdena är lämpliga. Det gäller främst områdena utpekade som Mb5 och Mb6 kring Bergs oljehamn.

Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen tar del av Boverkets vägledning om Seveso i planläggning på PBL Kunskapsbanken som ger stöd i hur

Sevesoverksamheter kan beaktas, i efterföljande detaljplanering.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Kommunen delar Länsstyrelsens bedömning om vikten av att riksintressen för kulturmiljövården beaktas i planeringen. Översiktsplanen anger att bebyggelse inte får tillkomma på ett sätt som påtagligt skadar de utpekade riksintressena. Kommunen har för Västra Sicklaön tagit fram kulturmiljöanalyser med fokus på Stockholms inlopp och dess farled, inklusive känslighetsanalyser och råd för hantering av riksintressets uttryck. Dessa analyser utgör ett viktigt planeringsunderlag och kommer att vara vägledande i den fortsatta planeringen, i enlighet med översiktsplanens ställningstaganden. Kommunen avser även att ta hänsyn till Länsstyrelsens fördjupade kunskapsunderlag för kulturmiljövårdens riksintressen i kommande detaljplanearbete.

Av översiktsplanens förhållningsätt framgår att exploatering och andra åtgärder i anslutning till transmissionsnäts anläggningar ska ta hänsyn till anläggningarnas funktion, säkerhet samt möjligheter till framtida underhåll och utveckling. Vidare framgår att samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 500 meter från transmissionsnätsanläggningar. För verksamhetsområde framgår att befintliga tekniska anläggningar - elnätstation och kretsloppscentral (KLC), söder om Saltsjöbadsleden bibehålls och utvecklas. Verksamhetsområde Vo6 berörs av befintlig anläggning för transmissionsnätet. Kommunen bedömer att utpekad bebyggelseutveckling inte påtagligt kommer försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av riksintresset för transmissionsnätet. Hänsyn kommer att tas till riksintresset i efterföljande planering. I övrigt har vissa justeringar gjorts vad gäller transmissionsnätets anläggningar i karta.

Kommunen noterar att MSB utreder frågan om ett eventuellt riksintresse. Inriktningen för kommunens fortsatta planering är dock att Mb5 och Mb6 utvecklas med mångfunktionell bebyggelse i form av en tät och livfull stadsstruktur. För Bergs gård (Mb6) gäller det civilrättsliga avtal som tecknats mellan kommunen och verksamhetsutövaren och som ger den sistnämnda rätt att nyttja drivmedelsdepån till och med 31 december 2036, innan kommunen tillträder marken som fram till dess upplåts med tomträtt.

I närområdet som omfattar Jarlaberg, Nacka strand och Vikdalen bor det 2025 5 100 personer fördelat på 2 500 bostäder. Området innehåller 3 650 arbetsplatser samt 3780 elever som fördelar sig 6 gymnasieskolor med totalt 2 000 elever, 4 grundskolor med totalt 1 480 elever och 6 förskolor med totalt 300 barn.

I närområdet planeras för ytterligare 4 450 bostäder i pågående, planerade och pausade projekt. Detta inkluderar planerad utveckling av Bergs gård och exkluderar färdigställda bostäder.

Kommunen delar Länsstyrelsens bedömning avseende buller. Översiktsplanen anger övergripande förhållningssätt om buller med hänvisning till bullerkartläggning och åtgärdsprogram. Kommunen kommer att komplettera planen med ett förtydligande om att lämplighet med hänsyn till buller vid planläggning prövas utifrån gällande trafikbullerförordning (2015:216).

Sevesoverksamheter tydliggörs i ÖP-text och specificeras i kartlager ”Riskobjekt miljöfarliga verksamheter. Denna text fanns med i samrådsversionen: ”Den sistnämnda samt Bergs oljehamn är anläggningar som omfattas av Sevesolagen. Det innebär att de är verksamheter som hanterar eller lagrar stora mängder av vissa kemikalier (inklusive sprängämnen). Sevesolagen syftar till att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.”

Nacka kommun har ingått ett avtal med staten och regionen att leverera bostäder inom ramen för tunnelbaneöverenskommelsen, där drygt 2000 bostäder inom Bergs gård är inräknade. Såsom redan har påpekats har kommunen även ingått ett civilrättsligt avtal med verksamhetsutövaren om att Bergs oljehamn/depå ska avvecklas med början 2033 och kommunen tillträder marken 1 jan 2037. Föreslagen markanvändning tar sikte mot 2050 och en långsiktigt lämplig markanvändning för platsen med hänsyn till de ingångna avtalen. Med bakgrund av detta anser Nacka kommun att mångfunktionell bebyggelse i form av en tät och livfull stadsstruktur som samspelar med områdets karaktär är rekommenderad markanvändning för Bergs gård, Mb6.

Översiktsplanen visar på den långsiktiga viljeinriktningen och ambitionen enligt ovan och hanterar inte eventuellt riskavstånd innan petroleumverksamheten avvecklas.

3.1.2 Länsstyrelsen; Bilagor 1-5

(Energimyndigheten och MSB nedan, övriga redovisas som separata yttranden då de skickat in på egen hand)

3.1.2.1 Energimyndigheten

Det är positivt att Nacka kommun pekar på att främja fjärrvärme som lösning för uppvärmning, där nät finns eller kan utvecklas, med tanke på de risker som finngällande kapacitetsbrist i elnätet i Stockholmsregionen.

Det framgår inte i översiktsplanen om och i så fall vilka framtida behov av ytor som behövs för energiförsörjning, och inte heller om det finns några utredningsområden/-stråk för framtida koncessionsansökningar.

Energimyndigheten påtalade i samrådsskedet behovet av dialog med berörda nätoperatörer om dessa frågor, och hoppas att sådana har genomförts.

Energimyndigheten anser i allmänhet att frågor rörande energiförsörjning ska ha en mer framträdande plats i översiktsplanerna. Det behöver finnas ett ömsesidigt utbyte mellan energiplanen och översiktsplanen. Behov och markanspråk behöver kopplas till kommunens och regionens utveckling. Energimyndigheten noterar dock att kommunen inte verkar ha en energiplan. Enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Det vore önskvärt att kommunen anger i översiktsplanen om en energiplan planeras tas fram. För mer information och vägledning om kommunal energiplanering, se Energimyndighetens hemsida.

Genom att integrera energiplanering i övrig samhällsplanering, så som översiktlig planering, kan kommunen ta vara på möjligheterna som omställningen ger samtidigt som ett resurseffektivt och hållbart samhälle utvecklas. Energimyndigheten vill särskilt understryka elektrifieringens nyckelroll i omställningen till ett hållbart samhälle och att elbehovet kommer att öka kraftigt de kommande åren.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Inför samråd av översiktsplanen har kommunen fört dialog med berörda nätoperatörer. Varken i den tidiga dialogen eller i samråd och granskning har det framkommit önskemål, konkreta nya markanspråk eller utredningsområden. Det har framkommit behov att på sikt förnya vissa anläggningar och att det generellt krävs utrymme för ledningar, dock har inget framkommit som bör redovisas på översiktsplanenivå.

För närvarande finns inget uppdrag om att ta fram en kommunövergripande energiplan.

Nacka kommun tillsammans med bland andra Nacka Energi och Boo Energi driver projektet Nacka Energiforum som ska underlätta energieffektivisering, energiproduktion och energidelning och därigenom bidra till ett mer hållbart energisystem.

3.1.2.2 MSB

Riksintressen för totalförsvarets anläggningar (den civila delen)

Beslutade riksintresseanspråk:

Den 25 oktober 2024 beslutade MSB att mark- och vattenområdena för samtliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el samt ledningarna i distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland med tillhörande stationer, liksom områden för förnyelse och förstärkning av dessa, utgör områden som är

av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar (TfC 0004-0024), den civila delen, enligt 3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken. Beslutet omfattar även bilagor för den del av värdebeskrivningen och de kartor som omfattas av försvarssekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) respektive säkerhetsskyddsklassificering enligt 2 kap. 5 § säkerhetsskyddslagen (2018:585).

MSB bedömer att verksamhetsområdet Vo6 i planförslaget kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av riksintresseanspråket för luftledningarna i transmissionsnätet för el. Riksintresseanspråket för luftledningarna kommer dock sannolikt att aktualitetsprövas framöver, med anledning av att Svenska kraftnät avser att överlåta koncessionen för luftledningarna till en annan nätägare.

Pågående riksintresseärende:

MSB bedömer att Bergs oljehamn, som ingår i ett pågående riksintresseärende, potentiellt kan vara av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen. MSB motsätter sig därför områdena Mb5 och Mb6 för mångfunktionell bebyggelse i planförslaget och vore tacksam över en fortsatt dialog med både länsstyrelsen och kommunen om depån.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Angående markanvändning Mb5, Mb6 och V06 vänligen se kommunens svar under avsnitt 3.1.1 Länsstyrelsen i Stockholms län.

3.1.3 Svedavia

På s.69 anges det att Trafikverket ska samrådas för bedömning av eventuell påverkan på riksintresset. Det är Swedavia i egenskap av flygplatshållare som yttrar sig gällande flyghinder som ska samrådas. Texten bör justeras för att visa detta. För mer detaljer kring när Swedavia vill bli remitterade hänvisar vi till vårt samrådsyttrande.

På s.69 anges att detaljplaner som medger byggnader eller objekt med en totalhöjd på 20 meter eller mer inom tätbebyggt område och 45 meter eller mer utanför tätbebyggt område remitteras till Luftfartsverket, Försvarsmakten, Trafikverket och Swedavia. Swedavia vill bli samrådda gällande alla planer som överstiger 20 m oavsett om det är inom eller utanför tätbebyggt område. Detsamma gäller LFV. Texten bör justeras så att detta framgår.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Översiktsplanen justeras i enlighet med ovanstående påpekanden.

3.1.4 Ellevio

Ellevio AB har mottagit underlag för ärendet och har följande synpunkter. Översiktsplanen anger tydligt att kapacitet för elnätet måste säkerställas tidigt i planeringen. Som regionnätsägare behöver Ellevio ha god insyn i kommande års beräkning av effektuttag från lokalnätet i kommunen. Kommunen får gärna förtydliga sina ambitioner kring elektrifiering och behovet för laddinfrastruktur samt eventuell strategi för nya elintensiva verksamheter. I övrigt hänvisar Ellevio till tidigare yttrande och har inget mer att erinra.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Kommunen delar bedömningen att elnätskapacitet behöver belysas tidigt och i nära dialog med nätägarna. Översiktsplanen anger inriktning och långsiktiga ställningstaganden, medan detaljerade resonemang kring elektrifieringsambitioner, laddinfrastruktur och effektbehov bör hanteras i den efterföljande planeringen eller särskilda program/strategier och i den fortsatta planeringen. Kommunen välkomnar fortsatt dialog med Ellevio i detta arbete.

3.1.5 Luftfartsverket

I förslaget står ”Luftfartens intresse säkerställs genom att detaljplaner som medger byggnader eller objekt med en totalhöjd på 20 meter eller mer inom tätbebyggt område och 45 meter eller mer utanför tätbebyggt område remitteras till Luftfartsverket, Försvarsmakten, Trafikverket och Swedavia.” Dessa regler gäller endast för militär luftfart. Det är viktigt att reglerna för civil luftfart finns i alla översiktsplaner.

Följande regler gäller för civil luftfart:

Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, vindkraftverk, skyltar, konstverk, byggnader etcetera som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan som ingår i bygglovshandlingar eller kommunala planer ska remitteras till LFV. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Vänligen se kommunens svar under avsnitt 3.1.3 Swedavia.

3.1.6 Sjöfartsverket

Sjöfartsverket har, utifrån det aktuella granskningsunderlaget, inga invändningar mot översiktsplanen, under förutsättning att den inte medför några inskränkningar eller försämringar avseende sjöfartens tillgänglighet, framkomlighet eller säkerhet.

Riksimteresse för kommunikationer Sjöfart och farleder

Sjöfartsverket noterar att de huvudsakliga farlederna inom Nacka kommun redovisas i underlaget, vilket ses som positivt. Det är av särskild vikt att inga åtgärder vidtas som väsentligt försvårar användningen av dessa farleder. Sjöfartsverket vill återigen framföra förslaget att rubriken "Båttrafik Farleder" i planbeskrivningen ändras till "Fartygstrafik Farleder", alternativt "Sjötrafik Farleder". Detta mot bakgrund av att begreppet båt enligt 1 kap 2 § sjölagen (1994:1009) avser fartyg kortare än 24 meter, vilket inte återspeglar all förekommande sjötrafik i kommunens farleder.

Sjöfartsverket vill även uppmärksamma att det inom planområdet finns objekt av riksimteresse som utgör stödfunktioner i transportsystemet för sjöfarten. Dessa inkluderar master för kustradiosystem, VHF-station (Very High Frequency) samt referensstation för AIS-basstation, som ingår i fartygsidentifieringssystemet (Automatic Identification System). Dessa utgör en del av den nationella infrastrukturen för säkerhetskommunikation inom sjöfarten, och det är därför av stor vikt att tillgänglighet för underhåll och fortsatt funktionalitet säkerställs.

Hamnar

Sjöfartsverket noterar att båt- och fartygstrafik kan utgöra centrala transportvägar vid kriser och samhällsstörningar. Detta förutsätter att kajer och hamnanläggningar upprätthålls i gott skick och har kapacitet att hantera en ökad trafik vid behov. Det är positivt att denna aspekt lyfts i planeringsunderlaget. Det anges i planeringsunderlaget att kajer och hamnanläggningar ska underhållas och utvecklas för att säkerställa alternativa transportmöjligheter vid samhällsstörningar, vilket Sjöfartsverket bedömer som särskilt angeläget. Detta krav bör dock gälla generellt inte enbart vid civila beredskapsåtgärder utan även för reguljära person- och godstransporter.

Sjöfartsverket föreslår att det i planbeskrivningen tydliggörs att kajer och hamnanläggningar även utgör tilläggsplatser för yrkestrafik, skärgårdstrafik och kollektivtrafik. Vidare bör strategiskt viktiga hamnar identifieras, såsom Svindersviken med bogserbåtstrafik samt Bergs oljehamn. Det är av avgörande betydelse att fartyg kan trafikera dessa områden med möjlighet till säker manövrering. Så länge hamnverksamhet bedrivs får inga åtgärder vidtas som negativt påverkar dess funktion, vilket även innefattar den tillhörande infrastrukturen till och från hamnen.

Kollektivtrafik på vattnet

Sjöfartsverket ser positivt på pendelbåtstrafik och hänvisar till rubriken Vattenverksamheter nedan.

Övrig båttrafik

Sjöfartsverket ser positivt på all sjötrafik och hänvisar till rubriken Vattenverksamheter nedan.

Vattenverksamheter

Sjöfartsverket förutsätter att eventuella förändringar inom planområdet sker i samråd med myndigheten, exempelvis i samband med nedanstående åtgärder:

- Etablering och anläggning av färje-, yrkes-, linje- och kollektivtrafik.
- Konstruktioner över vattenområden där sjötrafik förekommer.
- Vatten- och strandnära anläggningar, verksamheter samt bebyggelse som kan påverka sjöfartens intressen.
- Planer som innebär ändring av befintlig strand- eller kajlinje.
- Etablering och utveckling av kajer, färjelägen, bryggor, varv, båtklubbar, småbåtshamnar och båtplatser.
- Utbyggnader eller utökning av gäst-, små- och fritidsbåtshamnar.
- Anläggning av VA-, värme- eller andra ledningar i farleder och vattenområden, inkl. åtgärder på befintliga ledningar.
- Anläggning av el-, fiber- eller andra kablar i farleder och vattenområden, inkl. åtgärder på befintliga kablar.
- Muddringar och dumpningar.
- Inrättande av natur- eller vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter, restriktioner etc.
- Inrättande av naturreservat i strandnära eller vattenområden.
- Förslag till fartbegränsningar, eller andra inskränkningar för sjöfarten, utanför allmänna farleder.

Därtill vill Sjöfartsverket också påtala att exempelvis naturreservat och Natura 2000-områden vid och i trafikerade vattenområden och farleder inte får förhindra nyetableringar och underhåll av sjösäkerhetsanordningar och andra objekt väsentliga för sjöfarten.

Sjöfartsverket avråder generellt från byggnationer, anläggningar och verksamheter invid eller i direkt anslutning till farleder och trafikerade vattenområden, då de kan påverka sjöfartens säkerhet och framkomlighet negativt; nya fartbegränsningar eller andra inskränkningar på sjötrafiken bör också undvikas.

Övrigt

Sjöfartsverket vill påminna om att bostäder och verksamheter i anslutning till

farleder bör anpassas så att de inte riskerar att störas av sjötrafik. Detta i syfte att undvika eventuella framtida inskränkningar för sjötrafiken. Belysning vid farleder och vattenområden ska utformas så att den inte bländar sjötrafiken eller påverkar funktionen på de ljuspunkter som är avsedda för säker navigation.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Översiktsplanen justeras så att "Båttrafik Farleder" ändras till "Sjötrafik Farleder" samt en text adderas om att kajer och hamnanläggningar även utgör tilläggsplatser för yrkes-, skärgårds- och kollektivtrafik.

3.1.7 Trafikverket

Planförslaget har sedan samrådet omarbetat styckena avseende riksintressen för kommunikationer. Trafikverket ser positivt på de förtydliganden som nu införts, däribland planförslagets redovisning av riksintresset Östlig förbindelse till att även inkludera anläggningens skyddsområden.

Trafikverket konstaterar att de revideringar som gjorts i planförslaget i begränsad utsträckning behandlar kommunens arbete för att främja god trafiksäkerhet.

Trafikverket ser därför fortsatt ett behov av att planförslaget kompletteras med målbild och resonemang kring ökad trafiksäkerhet som del i en hållbar utveckling i kommunen.

En god samordning mellan de regionala planeringsaktörerna är en väsentlig del för att dämpa biltrafikutvecklingen och därmed ha möjlighet att upprätthålla framkomligheten på vägarna samt begränsa trafikens negativa omgivningspåverkan. Trafikverket ser fram emot fortsatt god samverkan med Nacka kommun i samhällsplaneringens tidiga skeden för att säkerställa ett hållbart transportsystem.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Översiktsplanen föreslås kompletteras med denna text: "Nacka kommun bedriver ett strategiskt trafiksäkerhetsarbete som utgår från Nollvisionen – målet att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken. Arbetet omfattar bland annat att identifiera och åtgärda riskmiljöer, främja säkra gång- och cykelvägar samt att integrera trafiksäkerhet i den fysiska planeringen. Ett särskilt fokus ligger på att skapa säkra skolvägar, där trafikmiljön runt skolor ses över och konkreta åtgärder genomförs för att öka tryggheten för barn och unga. Trafiksäkerhetsarbetet följs upp kontinuerligt och är en viktig del i kommunens ambition att skapa en säker

och tillgänglig trafikmiljö för alla invånare.”

3.1.8 Svenska kraftnät

(MSB) beslutade i slutet av oktober 2024 att mark- och vattenområden som används för samtliga befintliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el, samt distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland, är av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, enligt 3 kap. 9 § miljöbalken.

Svenska kraftnät välkomnar att kommunen beskriver och tar hänsyn till riksintresset i planförslaget. Redovisningen av riksintresseanspråken i kartmaterialet behöver dock ses över i dialog med Svenska kraftnät och MSB.

Vid luftledningarna inom Nacka kommun är det utpekade området för riksintresse för totalförsvarets anläggningar 50 meter brett och omfattar den befintliga ledningsgatan. Inom utpekad riksintresseanspråk är det inte lämpligt att planera för ny markanvändning. Utanför det utpekade området för riksintresse vid luftledning finns dessutom ett påverkansområde där vissa åtgärder eller verksamheter påtagligt kan försvåra upprätthållandet av transmissionsnätet eller förutsättningarna för att bygga ut och förnya nätet. Påverkansområdet sträcker sig 160 meter åt vardera håll från riksintresseytans gräns vid luftledning.

Den geografiska preciseringen för markförlagda kablar utgår från det utrymme som befintliga kablar upptar i form av ledningsrätter, samt att kablarna ska kunna ersättas eller kompletteras vid förnyelse. Påverkansområdet är 15 meter på vardera sidan om den geografiska preciseringen för markförlagda kablar.

Även den geografiska preciseringen för sjökablar utgår från det utrymme som befintliga kablar upptar. Vidare är utgångspunkten för den geografiska preciseringen att kablarna ska kunna ersättas eller kompletteras vid förnyelse. Den geografiska preciseringen gäller upp till sjökabelförbindelsens landfäste. Påverkansområdet är 100 meter på vardera sidan om den geografiska preciseringen för sjökablar.

Vissa delar av riksintresseanspråket omfattas av försvarssekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen respektive säkerhetsskyddsklassificering enligt 2 kap. 5 § säkerhetsskyddslagen.

Geodata för de delar av transmissionsnätets riksintresseanspråk som inte omfattas av försvarssekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen respektive säkerhetsskyddsklassificering enligt 2 kap. 5 § säkerhetsskyddslagen finns att hämta via Planeringskatalogen: Riksintresseanspråk för totalförsvarets anläggningar, den civila delen.

Mer information om transmissionsnätet som riksintresse för totalförsvarets anläggningar finns på MSB:s och Svenska kraftnäts webbplatser:

- Riksintressen | MSB
- Beslut om områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar (TfC-0004-0024) | MSB
- Transmissionsnätet är riksintresse | Svenska kraftnät

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Vänligen se svar under avsnitt 3.1.1 Länsstyrelsen i Stockholms län.

3.1.9 Stockholm Exergi

Stockholm Exergi anser att utkastet på översiktsplan i stort är välskriven och innehåller de delar en översiktsplan bör innehålla. De delar av dokumentet som direkt träffar Stockholm Exergi förefaller vara korrekt. Stockholm Exergi vill särskilt visa sitt gillande över det ställningstagande om fjärrvärme som ges på sidan 61.

Under rubriken Klimatsmart och robust på sidan 25 bör man lägga till meningen: "Försörjningen av fjärrvärme kommer från mitten av 2030-talet att ha nettonoll klimatpåverkan, i och med de projekt med koldioxidinfångning och lagring som pågår i regionens fjärrvärmesystem".

I avsnittet Teknisk försörjning på sidan 61 bör man lägga till ett stycke, med rubriken Fjärrvärme i Nacka kommun. I detta stycke bör man beskriva fjärrvärmens utbredning i kommunen, att det i stadsplaneringen är viktigt att det avsätts fysiskt utrymme i mark för att möta det framtida behovet av infrastruktur, samt att det är viktigt att fjärrvärmeleverantören involveras tidigt i exploateringsprocessen. Man bör även redogöra för möjligheten till större sammanbindningar av fjärrvärmenäten i Nacka/Gustavsberg, Nacka/Fisksätra respektive Skarpnäck/Älta.

Stockholm Exergi vill slutligen framhålla att man gärna bistår aktörerna i Nacka med expertis inom andra teknikområden än fjärrvärme, såsom fjärrkyla, laddinfrastruktur för elfordon, solceller, batterier och optimerings- och digitaliseringstjänster.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Kommunen välkomnar Stockholm Exergis positiva inställning och delar uppfattningen om fjärrvärmens betydelse för en klimatsmart och robust

energiförsörjning. Översiktsplanen anger redan ett förhållningssätt om att ny och utökad uppvärmning i första hand bör ske med fjärrvärme där nät finns eller kan utvecklas. Detta bedöms ge tillräcklig vägledning på översiktsplannivå.

Vidare ser kommunen positivt på fortsatt dialog med Stockholm Exergi om fjärrvärmens utveckling i Nacka, inklusive frågor om sammanbindningar av näten och utrymme för infrastruktur i framtida planering. Frågor om nettonoll klimatpåverkan och tekniska beskrivningar av fjärrvärmens utbredning hanteras bäst i samarbete med fjärrvärmeleverantören i efterföljande planerings- och exploateringsprocesser.

3.1.10 Vattenfall eldistribution

Vattenfall Eldistribution AB noterar att tidigare yttrande har beaktats och har därmed inget mer att tillägga.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

3.1.11 Stockholm vatten och avfall

VA-försörjning: På sidan 61 under rubriken ”Vatten och avlopp” bör ändring av texten ske. ”För att stärka leveranssäkerheten utreds fler anslutningspunkter i kommunen, och ...” byts ut till ”För att stärka leveranssäkerheten utreds fler anslutningspunkter i kommunen tillsammans med Stockholm Vatten AB, och...”

Reningsverket

En underrubrik om reningsverket i översiktsplanen önskas med följande innehåll:

- SVOA har ett befintligt reningsverk. Reningsverkets verksamheter är av regionalt intresse som är belägen i både Stockholms stad och Nacka kommun. Inom anläggningen finns ett reningsverk och en biogasanläggning. Biogasanläggningen omfattas av Sevesolagstiftningen och lagen om skydd mot olyckor.
- Reningsverket är till största delen inbyggt i berget och verksamhetens ventilation sker via höga skorstenar. Renat avloppsvatten släpps ut i Saltsjön. Tillsynen enligt miljöbalken utförs av Stockholms stad.
- Det byggdes 1940-talet och det finns ett stort behov av att förnya och öka kapaciteten. Det befintliga reningsverket behöver eventuellt i framtiden byggas ut ytterligare för att klara av att hantera mikroföroreningar (läkemedel).
- Pågående utredningar visar ett eventuellt behov av att spränga ut mer berggrum runtomkring befintlig anläggning. En eventuell utbyggnad planeras

vara färdig inom en tioårsperiod och området bör reserveras i översiktsplanen.

- Bebyggelse i anslutning till SVOA:s anläggning bör därmed ske restriktivt och med största försiktighet, i och med att verksamheten är samhällsviktig och av regional betydelse. Ev. utbyggnad bör redovisas i mark- och vattenkartan som ett reserverat område. Ev. expansionen kommer ske i samråd med tillsynsmyndighet och baseras på ny tillståndsprövning.

Reningsverket pekas ut i underlagen men inte i tex den digitala kartan. Det bör tydligt framgå i planunderlagen till översiktsplanen att anläggningen/området är en samhällsviktig infrastruktur eller dylikt. All eventuell bebyggelse ska ske restriktivt och med största försiktighet.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Kommunen är medveten om Henriksdals reningsverks regionala betydelse och att verksamheten är samhällsviktig. Hänsyn till anläggningens funktion, skyddsbehov och utvecklingsmöjligheter behöver därför särskilt beaktas i den fortsatta planeringen. Kommunen kommer även fortsättningsvis föra dialog med SVOA vid behov i samband med utveckling av närområdet.

Henriksdals reningsverk kommer inför antagande att tydligt redovisas i kartmaterialet, och med ett förtydligande i löptext så att anläggningens betydelse för kommunen och regionen framgår.

3.1.12 Statens fastighetsverk

SFV:s synpunkter från samrådsskedet har till stora delar beaktats. Under samrådet lämnade SFV bland annat synpunkter om avsaknaden av information om de byggnadsminnen som finns inom kommunen, däribland det statliga byggnadsminnet Stockholms observatorium. Av samrådsredogörelsen framgår det att kommunen avser att tydliggöra översiktsplanehandlingen med redovisning av byggnadsminnen så att bland annat Stockholms observatorium framgår av underlaget. SFV kan inte se att dessa kompletteringar har gjorts varför SFV:s synpunkt kvarstår. SFV anser att det statliga byggnadsminnet beskrivs lämpligen närmare både under avsnitt Lokala utvecklingsmöjligheter i Fisksätra och Saltsjöbaden samt under avsnitt Byggd miljö och landskap - Kulturmiljö.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Stockholms observatorium är ett statligt byggnadsminne, skyddat genom kulturmiljölagen. Byggnadsminnen regleras genom särskilda beslut av

regeringen/Riksantikvarieämbetet eller Länsstyrelsen och omfattas därför inte av översiktsplanens ställningstaganden.

Kommunen kommer att förtydliga texten i översiktsplanen genom att omnämna byggnadsminnen i Nacka och i kartan benämnd Kulturmiljöer av lokalt intresse.

3.1.13 Region Stockholm

Bebyggelseutveckling och bostadsförsörjning

Region Stockholm ser positivt på Nacka kommuns fortsatta ambition att ligga i linje med den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF 2050) (LS 2015-0084).

Enligt granskningsförslaget planeras merparten av bebyggelseutvecklingen ske på västra Sicklaön. I övriga kommundelar är målsättningarna fortfarande ottydliga och bygger i huvudsak på utbyggnad enligt redan framtagna detaljplaner.

Region Stockholm konstaterar att det fortfarande saknas en tydlig redogörelse för hur kommunen avser att möta bostadsförsörjningsbehoven hos samhällsgrupper som har svårt att hävda sig på bostadsmarknaden. I stället anges att befolkningsutvecklingen ska följas upp regelbundet för att säkerställa en hållbar tillväxt, samt att en kontinuerlig anpassning av bostadsbeståndet ska ske i samverkan med fastighetsägare och byggföretag.

Transport och infrastruktur

Region Stockholm anser att översiktsplanen tydligare behöver prioritera kollektivtrafikens framkomlighet i förhållande till biltrafiken, samt i större utsträckning beskriva busstrafikens roll i kommunens kollektivtrafikförsörjning efter tunnelbanans trafikstart.

Granskningsförslaget tar inte heller höjd för de ytor som krävs för kollektivtrafik i samband med en eventuell framtida Östlig förbindelse. Enligt Region Stockholms analyser (SL 2015-0497) skulle en eventuell Östlig förbindelse utan spårtrafik påverka kollektivtrafikens konkurrenskraft negativt gentemot bilen.

Avsikten med den befintliga bussdepån i Björknäs, liksom dess utveckling för att möta framtida resenärsbehov, behöver tydliggöras i granskningsförslaget.

Vård- och omsorg

Region Stockholm kan konstatera att Nacka kommun inte har utvecklat översiktsplanen vad gäller Nacka sjukhus framtida planeringsbehov eller nödvändiga anpassningar med hänsyn till en åldrande befolkning, i enlighet med tidigare synpunkter.

Grön- och blåstruktur

Region Stockholm ställer sig bakom målbilden och utvecklingsinriktningen ”Variationsrik natur och kust” samt kärnvärdet ”Livskraftig natur och vattenmiljö”. Nacka kommun bedöms ta sitt regionala och mellankommunala ansvar genom att planera för förbättringar och förstärkningsåtgärder av svaga samband mellan grönkilarna och över kommungränserna.

Klimatpåverkan och klimatanpassning

Region Stockholm ser positivt på satsningarna på kollektivtrafik, mobilitetslösningar, cykel- och laddinfrastruktur samt insatser inom cirkulär ekonomi, materialåterbruk och masshantering. En eventuell Östlig förbindelse bedöms kunna bidra till ökade utsläpp från biltransporter.

I granskningsförslaget saknas fortfarande en övergripande redovisning av vilka områden som kan vara exponerade för översvämningar vid flöden som överstiger ett 100-årsregn.

Vatten- och avloppsförsörjning samt miljökvalitetsnormer för vatten Region Stockholm ser positivt på att Nacka kommun har kompletterat översiktsplanen genom att peka ut skyddet och den framtida användningen av Sandasjön som vattentäkt för nödvattenförsörjning. Kommunen har även lyft behovet av samverkan med andra aktörer för att på ett ändamålsenligt sätt förbättra vattenkvaliteten i vattenförekomsterna.

Masshantering och elförsörjning

Region Stockholm anser att det är positivt att Kovik fortsatt pekas ut som ett strategiskt läge för masshantering och att verksamhetsområden som kan möjliggöra sådan hantering har identifierats i granskningsförslaget.

Granskningsförslaget är dock fortfarande otydligt när det gäller hur framtida behov av elnätsutbyggnad ska bemötas i planeringen, i enlighet med kommande nätutvecklingsplaner. Det saknas även strategier för etablering av lokal produktion av förnybar energi.

Kulturmiljön

Region Stockholm välkomnar planerna på att bilda ett kulturresevat vid Baggensstaket. Det är också positivt att granskningsförslaget till översiktsplan innehåller mer ändamålsenliga och användbara förhållningssätt till kulturmiljöer jämför med tidigare förslag. Däremot saknas konkreta redovisningar av hur andra kulturmiljöfrågor, utöver arkitekturen, ska hanteras eller vägas mot andra intressen.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Den planerade bebyggelseutvecklingen i översiktsplanen sker förutom på västra Sicklaön även i flera av Nackas lokala centrum. Kommunen bedömer att redovisningen i text och kartmaterial är på en övergripande nivå för att kunna ta sikte på de förändringar som kan inrymmas fram till år 2050.

Nackas huvudvägnät består av ett fåtal vägar som trafikerar av såväl bussar som gods- och blåljustransporter som personbilar och gång- och cykeltrafik. Eftersom vägutrymmet är begränsat behöver kommunen säkra framkomligheten för samtliga trafikslag. Bilen är fortsatt viktig för många nackabor, inte minst avseende fritidsresor. Därmed är det svårt att enkom prioritera kollektivtrafik.

Nacka kommun välkomnar fortsatt dialog och samverkan med regionens trafikförvaltning avseende busstrafikens roll i kommunens kollektivtrafikförsörjning efter tunnelbanans trafikstart. Kommunen anser dock inte att översiktsplanen är rätt styrdokument för detta.

I dagsläget utgör Östlig förbindelse ett riksintresse för en framtida vägförbindelse. Nacka kommun anser att översiktsplanen är för detaljerad nivå för att hantera ytor avseende kollektivtrafik i vägförbindelsen. Kommunen anser att Östlig förbindelse i första hand bör trafikeras med expressbusslinjer och inte spårtrafik.

Översiktsplanens ställningstagande avseende Björknäsdepån i markanvändning (Lc2) är: "Bussdepåområdet bör på sikt utvecklas med inriktningen blandad bebyggelse för verksamheter och bostäder, vilket förutsätter en annan lösning eller lokalisering av bussdepån." Nacka kommun välkomnar diskussioner kring regionens mark för bussdepå och hur den kan utvecklas.

Översiktsplanens planförslag bedöms inte påverka Nacka sjukhus och dess verksamhet negativt i något avseende.

Gällande klimatanpassning och översvämningsrisker redovisar översiktsplanen en översvämningsriskkarta (karta 11) som visar områden som riskerar att drabbas av skyfall motsvarande ett 100-årsregn. I planen finns förhållningssätt som anger att ny bebyggelse inte ska orsaka skada vid översvämning, att samhällsviktig verksamhet ska fungera även vid översvämning samt att lågpunkter och strategiskt viktiga grönområden ska bevaras och utvecklas för att stärka vattenreglerande funktioner. Dessa förhållningssätt utgör ett viktigt underlag för efterföljande planering.

Gällande framtida behov av elnätutbyggnad anger översiktsplanen att detta ska ske i nära samverkan med nätägarna. Detaljerade frågor om nätutbyggnad och lokal produktion av förnybar energi hanteras i särskilda strategier och program samt i efterföljande planering.

Kommunen välkomnar Region Stockholms positiva inställning till arbetet med kulturmiljöer, bland annat bildandet av kulturresevat vid Baggensstaket. För Västra Sicklaön finns redan omfattande kulturmiljöanalyser med fokus på Stockholms inlopp, inklusive känslighetsanalyser och råd för hantering av riksintressets uttryck. Dessa utgör viktiga planeringsunderlag och kommer att vara vägledande i den fortsatta planeringen, samtidigt som kommunen även avser att ta hänsyn till Länsstyrelsens fördjupade kunskapsunderlag för kulturmiljövårdens riksintressen. På så sätt kan kulturmiljön vägas mot andra intressen i kommande detaljplanearbete.

3.2 Andra kommuner

3.2.1 Värmdö kommun

Värmdö kommun delar Nackas inställningar till de mellankommunala frågor som lyfts i översiktsplanen och ser positivt på att Nacka lyfter att samverkan på regional nivå är av yttersta vikt för planeringsfrågor såsom infrastruktur, gröstruktur och platser för teknisk försörjning.

Värmdö delar Nackas inställning till behovet av en Östlig förbindelse för att stärka den nord-sydliga kopplingen i länet och instämmer i att förbindelsen är av både lokalt, regionalt och nationellt intresse.

Vad gäller utveckling av kollektivtrafik och infrastruktur anser Värmdö kommun att väg 222 och framkomlighet längs denna är en viktig mellankommunal fråga. Väg 222 är den viktigaste länken från Värmdö till övriga delar av regionen. Kommunen ser positivt på förhållningssättet att inga åtgärder får vidtas som väsentligt försvårar användningen av vägen kopplat till att den är utpekad som ett riksintresse för kommunikationer.

I Värmdö kommuns översiktsplan finns sedan 2003 ett spårresevat utpekad. I region Stockholms kollektivtrafikplan 2050 lyfts att det på sikt kan finnas behov för ett mer kapacitetsstarkt trafikkoncept till Värmdö än det gör idag, något Värmdö kommun även lyft i sin kommunikation angående den regionala utvecklingsplanen. Värmdö kommun har därför reserverat mark för detta lokalt men det behöver även ske regionalt. Värmdö kommun anser att en kapacitetsstark kollektivtrafik utgör en viktig mellankommunal fråga som kräver samarbete mellan berörda myndigheter och kommuner. Kommunen anser därför att även Nacka bör reservera mark längs väg 222 för att inte omöjliggöra en eventuell framtida utbyggnad av spår. Värmdö ser gärna en fortsatt dialog med Nacka kommun i dessa frågor.

Värmdö ser positivt på utpekandet av ett resevat för en eventuell framtida tunnelbana till Orminge och skrivningen att bebyggelse som kan försvåra en

framtida dragning av tunnelbanan bör undvikas. Värmdö anser att Nacka även bör avsätta mark för en eventuell framtida förlängning av spår från Orminge till Värmdö, för att inte omöjliggöra en mer kapacitetsstark kollektivtrafik till Värmdö i framtiden. Det är viktigt att kommunerna samverkar för en kapacitetsstark kollektivtrafik i hela östliga sektorn.

Värmdö ser det som positivt att Nacka pekar ut utredningsområden för skyddad natur inom Nacka-Värmdökilen samt förhållningssättet att bevara och förstärka de gröna kilarna. Att fler områden skyddas är positivt för den regionala grönstrukturen.

Värmdö instämmer i att de regionala cykelstråken är av regionalt intresse, men saknar tydligare beskrivningar av dessa under de kapitel som hänvisas till (kapitel 2 avsnitt Kommunikationer och kapitel 4 avsnitt Mobilitet och transportsystem) under rubriken Mellankommunala intressen.

I granskningsförslaget pekas Kovik ut som ett verksamhetsområde där verksamheten bibehålls och utvecklas för avfallshantering, återvinning, krossverksamhet och masshantering. Värmdö kommun ser positivt på detta. Massor och avfall samt hantering av dessa är viktiga frågor av såväl regional som mellankommunal karaktär. Kil pekas ut som verksamhetsområde med utvecklad användning. Området utvecklas för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan. Värmdö kommun ser positivt på detta då det stämmer överens med tidigare kommungemensam planering.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Nacka för gärna en dialog med Värmdö kring smarta framtida kollektivtrafiklösningar som gynnar båda kommunerna. Det förutsätts dock att dessa lösningar inte förhindrar pågående och framtida mark- och vattenanvändning, vare sig det handlar om önskad stadsutveckling eller natur- och friluftsområden. Att peka ut ett eller flera spårreservat, såsom föreslås av Värmdö kommun, bedöms förhindra och/eller försvåra Nackas önskade utveckling fram till 2050.

3.3 Föreningar

3.3.1 Nätverket för Fisksätras framtid

Nätverket för Fisksätras Framtid har den 15 november 2024 yttrat sig över samrådsversionen av översiktsplan för Nacka kommun. I princip har inga förändringar skett i granskningsversionen och våra synpunkter kvarstår därför i allt väsentligt. Vi vill nu betona följande aspekter och frågeställningar.

Det är positivt att grön-blå struktur och klimat-/miljöfrågor lyfts, men dessa måste utgöra grund i alla beslut.

Fisksätra har redan mycket hög bebyggelsestäthet. Nuvarande förtätning hotar områdets karaktär. Nätverket vill pausa exploatering och ta fram ett uppdaterat planprogram i dialog med boende, särskilt med hänsyn till klimatanpassning. Vi vill med kraft understryka att nya projekt inte kan startas innan det finns en helhetssyn på den framtida utvecklingen, som tagits fram i dialog med de boende.

Det föreslagna Österviks verksamhetsområde är olämpligt: Det är inte mycket mark inte redan är ianspråktagen som står till buds att utnyttja. Det skulle krävas omfattande sprängning och markarbeten för att få denna mark byggbar. Förslaget strider mot översiktsplanens mål om anpassning till lokal karaktär och dialog med boende saknas.

Fisksätra lider brist på möteslokaler. Särskilt behovet av en stor möteslokal är stort. Tiden för Folkets Hus på nuvarande plats håller på att rinna ut. Paviljongen har bara ett tillfälligt bygglov till 2029. En permanent lösning behövs och konkreta åtgärder efterfrågas.

Vi noterar med tillfredsställelse att man pekar ut området från Neglingeviden till Lännerstasunden som ett viktigt stråk för rekreation, utflyktsmål och mötesplatser. Området ska stärkas som en destination för kultur, natur och rekreation.

Tillgången till Erstaviksområdet från Fisksätra behöver förbättras. Nu ligger golfbanan hindrande i vägen och man tvingas till långa omvägar. Att passera över golfbanan innebär olycksrisker. Bristen på parkeringsplatser är ett avgörande hinder för att använda området annat än för de boende i Fisksätra eller cyklister.

Vi noterar med stor tillfredsställelse att Gröna Dalens status som grön länk och stadsdelspark äntligen erkänts i förslaget till översiktsplan. Vi ser främst Gröna Dalens möjligheter som lokal stadsdelspark. Flera lokala föreningar inklusive Nätverket för Fisksättras Framtid har i brev till kommunen erbjudit sin medverkan i processen att utveckla området i enlighet med de boendes behov.

En viktig förbindelse är gamla Saltsjöbadsvägen mellan Sicklaön/Saltsjö Duvnäs och Fisksätra/Saltsjöbaden, vackert belägen utmed Duvnäsviden. Vägen är smal och slingrig och har fått ökad trafik på senare år. Detta stråk skulle påverkas negativt av ökad trafik till och från Österviks verksamhetsområde, vilket är ytterligare ett starkt argument mot detsamma. Förhållandena för gång- och cykeltrafiken behöver förbättras.

Angående synpunkt om att göra en paus i exploateringsambitionen och fundera på vilken framtid man vill skapa för Fisksätraboma. Vi har i olika sammanhang krävt att ett nytt planprogram utarbetas för Fisksätra, men hittills inte fått något gensvar.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Kommunen har förståelse för önskemålet om att se över planeringen för Fisksätra och värdesätter det lokala engagemanget i områdets utveckling. Frågan om ett nytt planprogram har uppmärksamats, men något beslut om att inleda ett sådant arbete finns inte i dagsläget.

Den aktuella översiktsplanen redovisar kommunens övergripande inriktning och ställningstaganden för mark- och vattenanvändning och omfattar därför inte beslut om nya planprogram för Fisksätra.

Det finns en stor efterfrågan på mark för verksamheter i kommunen samtidigt som det råder brist på verksamhetsområden. För att möjliggöra fler arbetstillfällen bör verksamhetsområden planeras med god tillgång till transporter och logistik. Nacka kommun har pekat ut ett antal områden för verksamheter i förslag till ny översiktsplan. Flera områden är befintliga, i anslutning till befintliga medan andra är en utvidgning eller består av nya potentiella ytor som kan utredas för verksamheter. Det ska betonas att verksamheter i Nacka inte består av traditionell industri, utan ofta handlar om företagstjänster inom exempelvis service, bygg och logistik. Verksamheterna är i regel inte störande eller miljöfarliga, men om så är fallet ska det utredas och regleras med hjälp av gällande lagstiftning för omgivningspåverkan.

Flera har lämnat synpunkter och lämnat in en namninsamling vilka motsätter sig en utveckling av Österviks verksamhetsområde, Vo6 – som ligger väster om Fisksätra trafikplats vid Saltsjöbadsleden. Området består dels av mark söder om Saltsjöbadsleden – ett befintligt ställverk, en återvinningscentral och del av en trafikplats, vilka ska behållas, dels mark norr om motorvägen där nya verksamheter kan möjliggöras. Synpunkterna berör det projekt som kallas Österviks företagsby och kritik framförs mot att kommunen planerar för verksamheter angränsande till bostadsområdet Fiskarhöjden. Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott beslutade 2025-08-19 att avbryta stadsbyggnadsprojekt Österviks företagsby varför denna del av Vo6-området kommer tas bort i markanvändningskartan och i stället redovisas som natur- och friluftslivsområde. Kommunen kommer fokusera på en utveckling av Gungvikens verksamhetsområde, Vo7.

Kommunen noterar behovet av möteslokaler. I översiktsplanen betonas vikten av mötesplatser, särskilt i de lokala centrumen, men själva frågan om specifika lokaler hanteras inte på denna planeringsnivå. Behovet kommer i stället att tas vidare i andra processer inom kommunen.

Kommunen kommer undersöka möjligheten till att skapa nya angoringsmöjligheter till Erstavik naturområde bland annat inom ramen för stadsbyggnadsprojektet Gungviken-Österviks verksamhetsområde.

Eventuella förbättringsåtgärder för gående och cyklister på Saltsjöbadsvägen och/eller Saltsjöbadsstråket (parallellt med Saltsjöbadsleden) behöver utredas i samband med planeringen av verksamhetsområdet i Gungviken. Kommunen undersöker möjligheten till att koppla samman Gröna dalen och den regionala cykelbanan utmed Saltsjöbadsstråket.

3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden

Naturskyddsföreningen i Nacka och Saltsjöbadens Naturskyddsförening har tagit del av granskningshandlingarna för förslag till Översiktsplan för Nacka kommun 2050 med miljökonsekvensbeskrivning, nedan kallad Översiktsplan 2050, och vill lämna synpunkterna som framförs nedan. Saltsjöbadens Naturskyddsförening har lämnat in ett eget yttrande som rör utvecklingen i Fisksätra/Saltsjöbaden men ställer sig bakom de övergripande resonemangen i detta yttrande. Föreningarna har samarbetat med Boo Miljö- och Naturvänner vid remisskrivningen, svarstexterna är likalydande, men detta remissvar inkluderar Nackas samtliga kommundelar, utom Fisksätra/Saltsjöbaden, i kapitlet Lokala utvecklingsmöjligheter.

Sammanfattande synpunkter:

- Granskningsversionen har tappat i innehåll rent generellt men framför allt är den en tillbakagång i klimat- och miljöfrågor.
- Samrådsredogörelsen är för tunn och summarisk
- Kommunens stärkta ambitioner för klimat och miljö bör tydligare präglade/framgå av översiktsplanen
- Ekologiskt särskilt känsliga områden, ESKO, måste skyddas från exploatering
- Svaga gröna samband behöver värnas och förstärkas och tydliggöras på markanvändningskartan
- Befolkningsprognos som underlag för utbyggnadstakt och dimensionering av anläggningar saknas. Var befinner vi oss i den planerade utbyggnaden?
- Utbyggnadsplanerna i Boo behöver omprövas
- Östlig förbindelse är inte förenlig med kommunens klimat- och miljömål
- Kommunen behöver aktivt arbeta för att minska de korta bilresorna

- MKB:n ger en för positiv konsekvensanalys, MKB:n har inte uppdaterats utifrån granskningsversionen varför den måste underkännas

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande synpunkten om att granskningsversionen tappat i innehåll, särskilt avseende klimat- och miljöfrågor, vill kommunen framhålla att jämfört med samrådsförslaget har granskningsversionen mindre fokus på nulägesbeskrivningar och i stället stärkts med tydligare förhållningssätt och långsiktiga ställningstaganden. Detta gör att planen tydligare anger inriktning för den framtida utvecklingen, snarare än att fördjupa sig i nuläget. Översiktsplanen har som uppgift att ange den långsiktiga planeringsinriktningen till år 2050, och för att fylla den funktionen ligger fokus på övergripande ställningstaganden och inriktningar, medan mer detaljerade beskrivningar hanteras i andra planeringsunderlag och i den löpande planeringen. Detta gör att översiktsplanen kan vara vägledande över tid.

Översiktsplanen har också tagits fram enligt Boverkets nya modell för översiktsplaner, som är en nationell rekommendation för att skapa en enhetlig och tydlig struktur. Modellen innebär en annan struktur och avgränsning av innehållet, vilket gör att översiktsplanen redovisas på ett annat sätt än tidigare planer. När alla kommuner arbetar enligt samma modell blir det tydligare vilken nivå av information som kan förväntas i en översiktsplan.

Gällande synpunkten om att samrådsredogörelsen är för tunn och summarisk: samrådsredogörelsen syftade till att ge en samlad och översiktlig bild av inkomna synpunkter och hur dessa påverkat det fortsatta arbetet med översiktsplanen. Alla inkomna synpunkter har diarieförts och beaktats, men redovisningen har hållits översiktlig. En del av de synpunkter som inkommit under samrådet har rört frågor som ligger utanför översiktsplanens syfte och nivå. Dessa har därför inte bemötts fullt ut i samrådsredogörelsen, men finns redovisade och har på så sätt hanterats i processen. I aktuellt granskningsutlåtande kommer synpunkter att redovisas och bemötas mer utförligt avseende frågor som hanteras inom översiktsplanens strategiska planeringsnivå.

Gällande synpunkten om att kommunens stärkta ambitioner för klimat och miljö bör tydligare prägla översiktsplanen: översiktsplanen och klimat- och miljöprogrammet är båda övergripande strategiska dokument, men med olika syften enligt respektive uppdrag. Naturvårdsplanen är däremot ett sektorsprogram med inriktning mot specifika naturvårdsfrågor. Arbetet med dessa dokument sker parallellt och med återkommande samordning, men skillnaderna i syfte och nivå gör att de inte alltid kan beskrivas på exakt samma

sätt. Kommunens bedömning är att ambitionerna i klimat- och miljöprogrammet samt naturvårdsplanen återspeglas i översiktsplanens mål och förhållningssätt, även om dokumenten uttrycker detta på olika sätt och nivåer.

Gällande synpunkten om att ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO) måste skyddas från exploatering anger översiktsplanens förhållningssätt att: "Vid planering och exploatering kräver ESKO-områden en mer ingående analys av naturvärden och känslighet jämfört med andra grönområden."

Gällande synpunkten om att svaga gröna samband behöver värnas och förstärkas och tydliggöras på markanvändningskartan hanteras detta genom översiktsplanens förhållningssätt. Inga förändringar avseende svaga gröna samband kommer göras i markanvändningskartan.

Gällande synpunkten om att befolkningsprognos som underlag för utbyggnadstakt och dimensionering av anläggningar saknas: översiktsplanen är inte en nulägesbeskrivning eller en detaljerad utbyggnadsplan, utan anger långsiktiga inriktningar och ställningstaganden för mark- och vattenanvändning. Frågor om exakt utbyggnadstakt och dimensionering av anläggningar hanteras i andra planeringsunderlag och i den löpande verksamhetsplaneringen. Nacka kommun tar årligen fram en befolkningsprognos, senast för perioden 2024–2040, som redovisar både den förväntade folkökningen och utvecklingen i olika delområden. Prognoserna baseras bland annat på planerat bostadsbyggande och används aktivt i planering och dimensionering av samhällsservice som förskolor, skolor, äldreomsorg samt teknisk infrastruktur.

Gällande synpunkten om att utbyggnadsplanerna i Boo behöver omprövas: kommunen har i och med planprogrammet för Orminge centrum beslutat att förtäta centrum och skapa förutsättningar för nya boende och bättre service och kollektivtrafik. Inom gångavstånd finns tre naturreservat och flera sjöar. Utanför planprogrammet planeras bebyggelseförtätning till följd av att en kraftledningsgata har markförlagts kring Ormingeringen och Skarpövägen. Nacka kommun bedömer att Orminge som helhet tål den planerade förtätningen och att trafiksystemet klarar det. För nyttillkommande bebyggelse utreds lämpligheten inom ramen för detaljplan och bygglov. Exempel på utökad service i området är att Orminge BP har utvidgats till en elvaspelarplan under 2025 och byggnationen av Myrsjö badhus har påbörjats och planeras invigas 2027.

Flera synpunktsinlämnare menar att kommunen inte planerar och bygger i Saltsjöbaden medan så mycket sker i Boo. Översiktsplanen möjliggör mångfunktionell bebyggelse med utvecklad användning (Lc5) i Saltsjöbaden centrum. Stora delar av bebyggelsen i Saltsjöbaden består av lokala kulturmiljöer och i flera detaljplaner skyddas kulturmiljön med hjälp av skyddsbestämmelser. Dessutom utgör en del av området riksintresse för kulturmiljövården. Detta

innebär att det är svårare att planera för ny bebyggelse i samma omfattning som har skett i Boo och Orminge.

Gällande synpunkten om att Östlig förbindelse inte är förenlig med kommunens klimat- och miljömål: byggskedet kan ge klimat- och miljöpåverkande åtgärder vilka behandlas i de miljötillstånd som krävs för ett genomförande av projektet. Nacka kommun ser dock stora vinster med en Östlig förbindelse som kan knyta ihop regionen, vilket gynnar både nackabor och näringslivsutveckling. Vägtunnelförbindelsen kan även trafikeras av expressbusslinjer som knyter ihop olika delar av Nacka med viktiga målpunkter i andra delar av regionen.

Gällande synpunkten om att kommunen aktivt behöver arbeta för att minska de korta bilresorna: Nacka kommun har som ambition att fler ska cykla och åka kollektivt, vänligen se förhållningssätten under översiktsplanens rubriker *"Gång och cykel uppmuntras"* respektive *"Kapacitetsstark kollektivtrafik"*.

Gällande synpunkten om att MKB:n ger en för positiv konsekvensanalys och inte uppdaterats utifrån granskningsversionen: översiktsplanen är ett strategiskt dokument som anger långsiktiga inriktningar och ställningstaganden för mark- och vattenanvändning. MKB:n har därför fokuserat på hur planens föreslagna markanvändning och förhållningssätt *sammantaget* påverkar miljöaspekterna – inte på en detaljerad nulägesredovisning. Enligt miljöbalken ska rimliga alternativ identifieras, beskrivas och bedömas. I MKB:n redovisas nollalternativet, vilket utgörs av gällande översiktsplan (ÖP 2018). Det innebär att jämförelsen sker mellan den nya planens inriktning och dagens översiktsplan. Därmed finns ett alternativ beskrivet, även om ett separat nytt planförslag inte tagits fram. Att bedömningarna justerats mellan samråd och granskning beror på att översiktsplanen kompletterats, bland annat med starkare förhållningssätt för kulturmiljö och naturvärden samt fler utpekade områden för skydd. Detta motiverar mer positiva bedömningar för biologisk mångfald, samtidigt som vissa risker kvarstår, exempelvis slitage på närnatur och skyfallsrelaterade översvämningar, vilka behöver prövas i efterföljande planering.

3.3.3 Saltsjöbadens naturskyddsförening

Saltsjöbadens Naturskyddsförening yttrade sig i höstas tillsammans med Naturskyddsföreningen i Nacka över samrådsversionen av översiktsplan för Nacka kommun. För området Saltsjöbaden/Fisksätra tog vi upp grundläggande kritik mot Gungvikens och Fisksätra verksamhetsområden såsom de avgränsats i samrådsversionen. Den nu aktuella granskningsversionen är för dessa områden identisk med samrådsversionen bortsett från att det tidigare benämndes Fisksätra verksamhetsområde går numera under namnet Österviks verksamhetsområde.

Våra kritiska synpunkter på dessa områden delades av Nätverket för Fisksättras framtid och Nacka Miljövårdsråd i sina respektive yttranden. Dessutom framhävde Stena Fastigheter i sitt samrådsyttrande att det är viktigt att ta hänsyn till de boende vid utveckling av industriområden i närområdet av Fisksätra. Efter samrådstiden har även en namninsamling, från 90 boende på Fiskarhöjden, lämnats in med kritik mot närliggande industrietablering.

I samrådsredogörelsen togs våra invändningar inte upp. Vi finner det särskilt anmärkningsvärt att man inte kommenterat att planen för Fisksätra/Österviks verksamhetsområde står i konflikt med den nu gällande detaljplanen för Fiskarhöjden. Eftersom vi inte fått svar på våra invändningar tvingas vi här att upprepa dem.

Verksamhetsområden vid Gungviken och Fisksätra/Östervik kommer oundvikligen påverka trafiken på Saltsjöbadsvägen, Redan idag är bebyggelsen på Fiskarhöjden kraftigt störd av biltrafiken till återvinningstationen. Vägen är dessutom enda cykelvägen från Saltsjöbaden/Fisksätra mot centrala Nacka och Stockholm. I översiktsplanens förslag presenteras inga lösningar på den ökade trafiken. Vid avgränsningen av Gungvikens verksamhetsområde har ingen hänsyn tagits till naturvärdena. Verksamhetsområdet berörs nämligen två av Skogsstyrelsen utpekade nyckelbiotoper.

I granskningsversionen skrivs att Österviks verksamhetsområde ”bibehålls och utvecklas”. I själva verket har detta område utvidgats ca 500 meter mot sydost jämfört med tidigare översiktsplan. Denna utvidgning omfattar stora delar av den giltiga detaljplanen för Fiskarhöjden (detaljplan S228). Den tar i anspråk områden som avgränsats dels för ”för anläggning till skydd mot trafikbuller” (mörkgrönt) dels rekreatiomsområde (ljusgrönt). Området fungerar både som bullerskydd och närströvsområde till radhusen på Fiskarhöjden och består av skog på bergbunden mark.

Frentab företagspark har inlämnat samrådsyttrande till översiktsplanen. Där visar de hur de tänker sig att en företagspark kan byggas inom verksamhetsområdet. Som framgår av deras illustration skulle det innebära en total omvandling med omfattande sprängning av den bergbundna skogsbacken. Fiskarhöjdens gröna omgivning skulle försvinna.

I förslaget till översiktsplan står följande om tillgång till närnatur i Nacka; ”Andelen grönyta per invånare inom 300 meters gångavstånd är lägst på västra Sicklaön samt i Fisksätra, vilket ställer särskilda krav på ytornas kvalitet och förvaltning.” (sid 57). Att anlägga ett verksamhetsområde i den skog som idag är avsatt rekreatiomsmark till Fiskarhöjden strider helt mot en sådan målsättning.

Sammanfattningsvis anser vi att avgränsningen av Gungvikens verksamhetsområde bör ändras så att hänsyn tas till de nyckelbiotoper som Skogsstyrelsen avgränsat. För verksamhetsområdet Östervik/Fisksätra menar vi

att det måste respektera gällande detaljplan för Fiskarhöjden och alltså inte utvidgas mot sydost.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande synpunkt om kommunens planering av verksamhetsområde(n) i Fisksätra, vänligen se svar under avsnitt 3.3.1 Nätverket för Fisksättras framtid.

3.3.4 Boo församling

Ramsmora ses som ett friluftsområde. Området skall förvaltas och utvecklas enligt gällande föreskrifter, skötselplaner och naturvårdsplaner. Ekologiska risker utvärderas inför beslut om nya projekt på markerna samt inför nya planlösningar. Odlingsbar mark värnas som en strategisk resurs för framtidens livsmedelsproduktion och för att stärka kommunens självförsörjningsförmåga. Ramsmoramarken ingår som en del i Nacka kommuns värdekärnor, där Ramsmora utgör ett av de mest skyddsvärda områdena. Där finns skyddade arter/naturvårdsarter.

För uppförande av bebyggelse är det inte möjligt att erhålla dispens. Det ger förutsättningar för att i stället skapa ännu bättre miljöer för fler skyddade arter som växter, insekter och djur. Till detta krävs att det finns ytor av lämplig naturmark som kan användas i det syftet. Nacka Kommun förväntas att även i framtiden vara en av regionens mest expansiva kommuner. En möjlig framtida förlängning av tunnelbanan från centrala Nacka via Björknäs till Orminge. Nya bostäder planeras i Björknäs och i Eknäs. Orminge Centrum utvecklas med såväl bostäder som lokal service och även områden runt Orminge Centrum utvecklas med flerbostadshus och småhusbebyggelse. Enligt befolkningsprognos kommer en genomsnittlig ökning på drygt 1300 personer per år fram till 2040. Störst ökning sker i äldre åldersgrupper medan antal barn och unga förväntas vara mer stabilt.

Det står när det gäller grönområden att kommun vill ordna naturreservat. Det ska/bör stå att det också kan ordnas genom naturvårdsområde. Viktigt att det område där Boo församling vill bygga hus inte är markerat som grönområde med skyddad natur.

Det finns en diskussion mellan MSB, kommunen och församlingen angående mark för begravningsplatser i krig. Detta saknas i dokumentet och är en viktig punkt för Svenska kyrkan. Församlingen förutsätter att dialog med församlingen sker innan beslut fattas som inskränker församlingens möjligheter att bruka mark som församlingen äger.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Kommunen har gjort en helhetsbedömning av områdets natur- och kulturvärden och en avvägning gentemot önskan om att få bygga bostäder. Det område som är utpekad för sammanhängande bostadsbebyggelse i markanvändningskartan är i enlighet med det positiva planbesked som miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade 2019-06-04. Översiktsplanen tar dock inte ställning till ett exakt förslag utan pekar på den huvudsakliga inriktningen för markanvändningen för aktuellt område.

Under rubriken Skyddad natur i Nacka kommun framgår följande i förhållningssättet: "För områden som föreslås för naturskydd utreds förutsättningar, lämpliga skyddsformer och avgränsningar innan skyddet fastställs." Huruvida ett område ska bli naturreservat, naturvårdsområde eller få ett annat slags skyddsform kommer således att utredas först.

Frågan om mark för begravningsplatser i krig ligger primärt inom ramen för nationell och regional beredskapsplanering, men kommunen ser det som en samhällsviktig fråga. Kommunen är därför öppen för fortsatt dialog med Boo församling, MSB och Länsstyrelsen om hur sådana behov kan hanteras i den fortsatta planeringen.

3.3.5 IOGT-NTO

Fastigheten Tollare 1:296 i Tollare har potential att utvecklas med kompletterande bostäder i samklang med natur- och kulturvärden samt folkhögskolans verksamhet. Föreningen är kritiska till att kommunen inte bemött deras tidigare yttrande och betonar vikten av dialog kring områdets framtid. Föreningen menar att ny bebyggelse kan stärka lokalsamhället, bidra till variation av boendeformer och skapa bättre kopplingar mellan Eknäs och Tollare kaj/strand.

I markanvändningskartan för Attraktiva Bebyggelsemiljöer bör planområdet läggas som sammanhållen bebyggelse (tyngdpunkt bostäder) och primärt utvecklingsområde alternativt Utvecklingszon att utreda vidare för möjlig förtätning. Föreningen motiverar det med att denna nya utveckling bidrar till översiktsplanens målbild, att den nya utvecklingen hamnar i kollektivtrafiknära lägen och utveckling av Tollare som lokalcentrum. Vi ser framemot fortsatt dialog på hur området kan utvecklas i enlighet med nya översiktsplanen.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Kommunen har gjort en helhetsbedömning avseende områdets natur- och kulturvärden och en avvägning gentemot önskan om att få bygga bostäder - bland annat med utgångspunkt i kommunstyrelsens beslut om negativt planbesked.

Avvägningen syns i föreslagen markanvändning avseende sammanhängande bostadsbebyggelse (Sb12 Tollare) respektive natur- och friluftsområde (N15 Tollare). Översiktsplanen tar dock inte ställning till ett exakt förslag utan pekar på den huvudsakliga inriktningen för markanvändningen för aktuellt område.

3.3.6 Fiskarhöjdens samfällighetsförening

Styrelsen för Fiskarhöjdens Samfällighetsförening väddar till Nacka kommun att:

- Ompröva det nuvarande förslaget att omvandla Vo6 till industrimark, med hänsyn till de betydande planmässiga, ekologiska och infrastrukturella motsägelser som förslaget innebär.
- Inleda en formell dialog med de boende i Fiskarhöjden – det bostadsområde som påverkas mest direkt av denna förändring – innan några ytterligare beslut fattas om områdets framtida användning.
- Omklassificera Vo6 i enlighet med dess historiska planfunktion som skyddande grön buffert och rekreativ korridor, i linje med hur angränsande områden som Fågelhöjden och randzonen mot Erstavik behandlats.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande synpunkt om kommunens planering av verksamhetsområde(n) i Fisksätra, vänligen se svar under avsnitt 3.3.1 Nätverket för Fisksättras framtid.

3.3.7 Skuruparkens vänner

Skuruparkens vänner betonar grönområdenas stora betydelse och att Skuruparken är en unik miljö med både värdefull natur och historisk stugbebyggelse. Föreningen uppskattar att översiktsplanens granskningsversion uppmärksammat Skuruparkens unika situation. De uttrycker oro över att stugornas expansion och bristande tillsyn leder till privatisering och skador på naturen. De anser att strandskyddsbestämmelserna måste följas striktare och att stugorna behöver regleras tydligare. I stället för en naturvårdsplan vill de att Skuruparken ska bli ett naturreservat, för att långsiktigt skydda naturen, kulturarvet och rekreationsvärdena.

Detaljpåpekande: Vi anser det mer korrekt att skriva "1790-talets engelska landskapspark." Skuruparken är en "Piperpark". Den har inspirerats av Fredrik Magnus Piper, samme man som skapade Hagaparken. (Se Magnus Olausson, Den Engelska parken i Sverige, 1993.) Stugorna är inga kolonistugor, utan de är utspridda över hela parken på de mest attraktiva lägena, till exempel vid stränderna.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Det är ej fastslaget vilken skyddsform Skuruparken bör få, men i första hand vill kommunen utreda förutsättningarna för att upprätta ett naturvårdsavtal tillsammans med markägaren. ÖP förhållningssätt lyder: ”För områden som föreslås för naturskydd utreds förutsättningar, lämpliga skyddsformer och avgränsningar innan skyddet fastställs. ”

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun har givit bygglovenheten och miljötillsynsenheten ett extra anslag för att kunna bedriva en utökad tillsyn av Skuruparken enligt plan- och bygglagen samt miljöbalken.

Text i ställningstagandet tillhörande markanvändning ändras till: ” I Skuruparken bör en balans mellan grönska och bebyggelse bibehållas genom att undvika tillägg som innebär att småstugebebyggelsen inkräktar på natur- och kulturmiljön i det som utgör lämningar från 1790-talets engelska landskapspark. Områdets natur- och kulturvärden bör bevaras och utvecklas.”

3.3.8 HLS fastighetsägarförening

Vi som bor i Boo är mycket oroade över utvecklingen i vår del av Nacka. Här våra viktigaste punkter:

- Myrsjöns katastrofala status, de stora mängder farliga förbjudna miljögifter som uppmäts i November 2022 och som ligger högt över gränsvärden. Att Nacka kommun tillåter att miljögifter, avloppsvatten, bräddningar och katastrofutsläpp från Kummelbergets industriområde släpps ut i Myrsjön som ingår i Skarpnäs Naturreservat.
- Att ta hänsyn till närboende och bevara områdets unika karaktär och kulturhistoria vid nybyggnation, enligt de nya bestämmelserna i Nacka 2023, och som presenterats av Nacka kommun i sociala medier och media.
- Att skydda, bevara och inte störa området runt Vittjärn/Trollsjön, den unika källsjön, i en underbar vacker trollskog med höga naturvärden.
- Att inte tillåta Hotell /Tillfällig vistelse i industriområdet.
- Ingen stenkross! Varken mobil, temporär eller permanent får tillåtas i det här området igen.
- HLS Fastighetsägarförening är emot bägge detaljplanerna för Kummelberget, både utvidgning och förtätning. Med facit i hand och med alla de fakta som redovisas går det inte att tillåta hundratals nya industrier här. Presentationen med att dela upp detaljplanen i två planer, ändra gränserna till Skarpnäs

naturreservat och att vägra svara går ut på att förvilliga, otydliggöra och undvika vår oro och våra viktiga frågor om vår närmiljö.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Förtätning och utvidgning av Kummelbergets verksamhetsområde planeras i två separata pågående detaljplaneprocesser. Översiktsplanen bekräftar endast den utvecklingen. Kommunfullmäktige antog detaljplanen för förtätning av Kummelbergets verksamhetsområde den 17 februari 2025. Detaljplanen överklagades till mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt som i slutligt beslut den 19 juni 2025 avvisade överklagandet. Beslutet överklagades till mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt, som i slutligt beslut den 19 september 2025 meddelade ej prövningstillstånd. Mark- och miljödomstolens beslut står därför fast. Detaljplanen har därmed vunnit laga kraft den 19 september 2025. Kommunfullmäktige antog detaljplanen för utvidgning av Kummelberget den 15 september 2025 och den har därefter överklagats till Länsstyrelsen.

Gällande synpunkten om Myrsjöns katastrofala status och de stora mängder farliga förbjudna miljögifter som uppmäts. Man kan tyvärr konstatera höga halter av TBT i sedimentet i alla Nackasjöar som har analyserats. TBT är en förening som är väldigt långlivad vilket innebär att det som finns i sjön kan ha legat där en längre tid. Kommunen har inga planer på att sanera sedimentet eller att ta upp det då det är dyrt och svårt att sanera sediment. Effekten av sanering är oklar då det finns risk att ämnena sprids i omgivningen och att de måste omhändertas någon annanstans. Vid provtagning av vattnet i Myrsjön och Myrsjödammen har halterna av metaller varit lägre än vad som är tillåtet i dricksvatten förutom för koppar.

Gällande synpunkten att ta hänsyn till närboende och bevara områdets unika karaktär och kulturhistoria vid nybyggnation så är det en fråga om avvägningar gällande utveckling och bevarande och det är inom ramen för detaljplanerna som provas i enlighet med plan- och bygglagen. Det är också inom detaljplaneprocesserna en dialog lämpligast sker med berörda. Översiktsplanen är övergripande och långsiktig och hanterar inte detaljerade frågor som har utretts inom ramen för de enskilda detaljplanerna för Kummelberget, såsom strandskydd och hänsyn till ekologiska värden.

Gällande synpunkten att skydda, bevara och inte störa området runt Vittjärn/Trollsjön så har kommunen vidtagit åtgärder inom ramen för detaljplanerna för förtätning och utvidgning av Kummelbergets verksamhetsområde. Här kan i den sistnämnda planen nämnas höjdbegränsningar för ny bebyggelse med hänsyn till närboende, topografi och rekreativevärden (vid Vittjärn). I samma plan planeras en större gångstig från verksamhetsområdet

som kopplas ihop med nya stigar, vilket möjligheterna för människor att ta sig till Vittjärnssjön och vidare ut i omgivande naturområde.

Gällande synpunkten att inte tillåta Hotell /Tillfällig vistelse i industriområdet så tillåter den laga kraftvunna detaljplanen för Kummelbergets förtätning tillfällig vistelse (korttidsboende) på fastigheten Skarpnäs 7:1, något som även den gamla planen möjliggjort.

Gällande synpunkten om att inte tillåta stenkross så kommer permanent stenkrossverksamhet inte vara tillåtet i Kummelberget. Om kommunens miljömyndighet beviljar tillstånd kan temporär krossverksamhet möjliggöras.

3.3.9 Boo miljö- och naturvänner

Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden. Boo miljö- och naturvänner har lämnat samma yttrande minus ett par textstycken som berör lokala utvecklingsmöjligheter på Sicklaön, Älta och Fisksätra-Saltsjöbaden.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Vänligen se hela svaret under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

3.3.10 Nacka miljövårdsråd

Översiktsplaneförslaget ger en grov bild av Nackas framtida markanvändning och saknar i stor utsträckning koppling till tidigare planering, aktuella lokala problem och lärdomar från tidigare beslut. Trots att planen innehåller värdefull information och analyser behövs ett mer strategiskt avsnitt som visar hur tidigare planering utvecklats och vilka effekter den haft.

Kommunens struktur med fyra delområden är en bra utgångspunkt, liksom underlag om gröna och blå områden, men delar av materialet är ofullständigt och planen behöver uppdateras före antagande. Miljökonsekvensbeskrivningen är allmänt hållen och ger begränsat värde, och planens formuleringar saknar konkreta åtgärder för att säkerställa att miljömålen uppnås.

Översiktsplanen signalerar flexibilitet mot exploateringsintressen, vilket riskerar att begränsa kommunens handlingsfrihet och invånarnas intressen. Samtidigt är ambitionen att skydda naturvärden tydligt ökad, med nya utredningsområden för reservatsbildning, men historiskt långsamma processer väcker oro för genomförandet. Kopplingen mellan värdefulla naturområden, mindre

grönområden och privat natur behöver förbättras för att säkerställa spridningsmöjligheter för arter.

Planens inriktning är ofta svårtydd, med stora sammanhängande bebyggelseområden och oklara förändringar jämfört med tidigare planer. Många konkreta avvägningar framgår i stället av andra dokument, som strukturplaner och planprogram, vilket gör översiktsplanen historielös och ofullständig. Översiktsplanen prioriterar i praktiken infrastruktur och biltrafik framför stadsmiljö, grönstruktur och mångfunktionell bebyggelse, vilket skapar demokratiunderskott. Stora projekt som överdäckning av Värmdöleden och upphöjning av Saltsjöbanan har stoppats men beaktas inte i planen, vilket lämnar centrala stadsutvecklingsfrågor oklara.

Planeringen för tunnelbana, cykel- och gångtrafik samt spårtrafik behöver tydlig prioritering och konkretisering. Tunnelbanan till Orminge bör planeras och möjliggöras snarast, cykelstråk bör uppfylla regional standard och gång- och cykelförbindelser i Erstavik, Lagnövägen och Älgö behöver förbättras. Båttrafik längs norra kusten kan utvecklas genom samverkan med angränsande kommuner.

Kommunen bör ta lärdom av tidigare misstag, exempelvis dåligt lokaliserade förskolor eller rivningar av byggnader med kultur- och industrivärden. Entréer till grönområden har försämrats och behöver prioriteras, liksom biologiskt viktiga skogsområden som Ryssbergen. Planförslaget saknar tydlig vision för torg, mötesplatser, arbetsplatser och högre utbildning, och bostadsutvecklingen blir ofta ensidig och i bullerutsatta lägen.

Samrådsredogörelsen bemöter inte kritiska synpunkter om process, markanvändning och planprogram, och uppföljningar av tidigare beslut saknas. Kartor innehåller fel och brister, och det är oklart hur olika underlagsmaterial hänger ihop. Planen behöver konkretisera hur 4-stegsprincipen används, hur äldre byggnader kan integreras, samt hur grönstruktur och ekosystemtjänster beaktas i exploatering.

Sammanfattningsvis är översiktsplaneförslaget en ytlig och historielös sammanfattning av planeringsläget med begränsad vägledning för Nacka stad och naturens skydd. Den ger en överblick, men saknar konkreta lösningar, prioriteringar och uppföljningar som behövs för att skapa en hållbar, stadsmässig och ekologiskt robust utveckling fram till 2050.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande synpunkt på översiktsplanens innehåll, styrning och otydlighet med mera, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt om att samrådsredogörelsen är alltför kortfattad och summarisk, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt om att översiktsplanens kartor är otydliga/svårtolkade: I granskningsversionen har tillgängligheten till kartmaterialet förbättrats jämfört med samrådsskedet, bland annat genom att kartorna nu finns både i pdf-versionen av planen och i den digitala översiktsplanen.

Pdf-versionen är, liksom ett tryckt exemplar, främst avsedd för att läsa och ta del av planens övergripande inriktning i text och bild. Den digitala översiktsplanen är däremot utformad för att göra det möjligt att studera kartorna mer ingående, med högre upplösning och utvecklade funktioner för att tolka innehåll och förklaringar. Kommunen ser därför den digitala versionen som det huvudsakliga verktyget för kartmaterialet, medan pdf-versionen fungerar som ett mer lättillgängligt läsunderlag. Kartmaterialet kommer vara fortsatt tillgängligt i digital form och kommunen kommer säkerställa att en tillräckligt god kvalitet kan hållas på den information som redovisas.

Nacka kommun beklagar att några beteckningar blivit fel i granskningsversionens mark- och vattenanvändningskartor. Den digitala version som publicerades under granskningen var en betaversion för att utveckla plattformen, vilket innebar vissa brister. Dessa kommer att rättas till inför lanseringen av den slutliga digitala översiktsplanen och inför översiktsplanens antagande.

Gällande synpunkt om kommunens planering av verksamhetsområde(n) i Fisksätra, vänligen se svar under avsnitt 3.3.1 Nätverket för Fisksättras framtid.

Gällande synpunkt på att utbyggnadstakt och exploatering av Boo har gått för långt, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

3.3.11 Björknäs villaförening

Björknäs Villaförening kan inte godta Översiktsplanen i sin nuvarande skepnad. Den behöver omarbetas för att harmonisera med styrdokument och avtal, för att en god hälsa och miljö ska kunna uppnås för Björknäsbor och andra Boobor samt för att utgöra ett adekvat styrdokument som utformats i enlighet med tydlighet mm krav i PBL. Översiktsplanen har som syfte att vara ett styrande dokument för kommunens utveckling. För att kunna fylla den funktionen krävs

ett tillräckligt djup i analys och konkreta ställningstaganden. Så som dokumentet nu är utformat uppfylls inte detta syfte. Därför anser Björknäs villaförening att Översiktsplanen behöver omarbetas och att ett nytt samråd genomförs.

Föreningen har lämnat detaljerade synpunkter som rör främst:

- Kartmaterial och textdelar i översiktsplanen är svårlästa och flera felaktigheter förekommer såsom felaktig avgränsning och benämning av området Lc2 Björknäs centrum
- Stora delar av Björknäs och övriga Boo är bebyggt och det saknas bostadsnära grönområden och ytor för frilek på många platser, vägnätet är begränsat och bitvis mycket högt belastat. Trafikplatser saknas liksom idrottsytor och aktiviteter för den stora mängden barn i Boo samt scener, kultur, bibliotek och konst.
- Kvaliteten på granskningsdokumentet motsvarar inte de krav som bör ställas på ett vägledande dokument enligt plan- och bygglagen (PBL)
- Översiktsplanen avviker från styrdokument och avtal
- Nackas översiktsplan följer ej RUFS
- Kollektivtrafikplanering i Boo och vikten av en bytespunkt i Centrala Nacka
- Trafiksituationen i västra Boo är inte acceptabel ur ett hälso- och miljöperspektiv
- Många har inte fått information om översiktsplanen och möjligheten att uttala sig över denna
- Synpunkter på samrådsredogörelsen

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

I markanvändningskartan för område Lc2 Björknäs centrum läggs ”och Centralplan” till, men den geografiska avgränsningen kvarstår.

Gällande synpunkt på att utbyggnadstakt och exploatering av Boo har gått för långt, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt om översiktsplanens innehåll samt brister gällande styrning och en generell otydlighet, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Det finns flera kopplingar mellan RUFS och Nackas översiktsplan, där regionplanen är vägledande men inte styrande. Det finns därmed inga krav på att kommunens markanvändning i översiktsplanen måste efterlikna RUFS regionplanekarta.

Gällande synpunkt över att trafiksituationen i Boo ej hängt med utbyggnaden: Kommunen är fullt medveten om förändrade trafikmönster som en följd av öppnandet av den nya avgiftsbelagda Skurubron och att det bidragit till att Värmdövägen fått betydligt högre trafikmängd än tidigare. Att göra en bedömning som är träffsäker på vilka effekter broavgiften kan tänkas ha på resmönster och trafikmängd är ytterst svårt, och en sådan trafikökning på Värmdövägen leder såklart till ökade bullernivåer och sämre luftkvalitet. Under ombyggnationen av den gamla Skurubron och arbetet med att färdigställa trafikplatserna Skuru och Björknäs kan det innebära mer trafik under byggtid. Det svårt att veta exakt vilka trafikmängder Värmdövägen kommer få.

Översiktsplanen har inte möjlighet att peka ut ett förslag hur de förändrade trafikmönstren kan lösas. Kommunen arbetar dock löpnade med åtgärder som syftar till att förbättra trafikmiljön utifrån både ett trafiksäkerhets- och framkomlighetsperspektiv. Det handlar både om mindre trimningsåtgärder i gatuutrymmet för ökad trafiksäkerhet och framkomlighet. Samtidigt undersöks möjligheten till investeringar som kan ge större effekt på trafiken och säkerheten för barn och unga längs med Värmdövägen i Björknäs. Det är staten som beslutar om eventuella förändringar av broavgiften.

Nacka kommun för en kontinuerlig dialog med regionens trafikförvaltning som är huvudman för kollektivtrafiken. I dialogen framför kommunen synpunkter med syfte att få till ett så bra och attraktivt busslinjenät som möjligt - för såväl nuvarande som framtida resenärer i Nacka. En växande befolkning i exempelvis Orminge/Boo är ett bra argument för att få till stånd förbättrad busstrafik. I dagsläget vet inte kommunen hur regionen kommer planera och anpassa busslinjenätet efter tunnelbanans trafikstart i Nacka, som planeras till 2030.

Översiktsplanen förändrar inte förutsättningarna för bytespunktens lokalisering och utformning i Centrala Nacka. Placeringen i nära anslutning till tunnelbanans kommande slutstation kvarstår.

Gällande synpunkter om att information om ÖP ej nått invånare: Nacka kommun har spritt information så brett som möjligt om att arbete med översiktsplanen pågår och möjlighet att inkomma med synpunkter – i tidigt samråd (digital dialog/enkät), i samband med samråd och nu till granskningen. Det är olyckligt om föreningen upplever att denna information inte har nått deras medlemmar.

Gällande synpunkter på samrådsredogörelsen, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

3.4 Kommunala nämnder, utskott och bolag

3.4.1 Lantmäterimyndigheten i Nacka kommun

Kommunen ska redovisa den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön såsom hur den byggda miljön, ska användas, utvecklas och bevaras samt grundragen för den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Dessa ska framgå av en karta (3 kapitlet plan- och bygglagen).

Om en ansökan om fastighetsbildning sker utanför detaljplanlagt område har lantmäterimyndigheten att pröva bl.a. 3 kap. 3 § fastighetsbildningslagen som innebär att fastighetsbildning inte får ske om åtgärden skulle försvåra området ändamålsenliga användning, föranleda olämplig bebyggelse eller motverka lämplig planläggning av området. Vid denna bedömning har översiktsplanen en särskilt vikt som beslutsunderlag.

Sedan samrådsskedet har kartmaterialet i översiktsplanen förbättrats, vilket är positivt. Vissa kartor är dock fortfarande framställda i så liten skala och i sådan upplösning att det är svårt att avgöra exakt vilket område som gäller. Exempelvis kartan över skyfallshantering och havsnivåhöjning har framställts (både i huvuddokumentet och som bifogad kartbilaga) på sådant sätt att den med svårighet kan användas som beslutsunderlag för nybyggnation. Förhållningssättet anges dessutom som sådant att ny bebyggelse ska planeras så att den inte tar eller orsakar skada vid en översvämning från ett 100-årsregn.

Kommunen beskriver i samrådsredogörelsen att det går att kontakta dem för att få ta del av materialet i större format, samt även att det jobbas på att implementera en digitaliserad variant av kartmaterialet till granskningsskedet. Under granskningsskedet har sådant digitaliserad material tillgängliggjorts, där exempelvis skyfallskartan finns att tillgå i betydligt bättre upplösning. Det är av vikt att säkerställa att materialet fortsatt går att komma åt i tillräckligt god kvalitet under hela den tid översiktsplanen gäller.

I vissa fall har felaktiga beteckningar och hänvisningar gjorts till olika områden som ska utvecklas. Se exempelvis s. 37-38, där hänvisning skett till bland annat områdena Sb23 och Sb24, men där inte motsvarande beteckning på kartan gjorts. En generell översyn av beteckningarna och dess tillhörande text bör göras.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande synpunkt om att översiktsplanens kartor är otydliga/svårtolkade, vänligen se svar under avsnitt 3.3.10 Nacka miljövårdsråd.

3.4.2 Nacka vatten och avfall

Sammanfattning

Nacka vatten och avfall AB (NVOA) lämnade ett antal synpunkter på remissversionen av förslaget till Översiktsplan 2050. Nu följer NVOA upp genom att lämna synpunkter på granskningsversion avseende de synpunkter som ej beaktats men som vi fortsatt anser vara viktiga frågor. Exempelvis är dagvattenfrågor och möjligheter till klimatanpassningsåtgärder viktigt att bevaka i utvecklingen av Nacka. Vi ser stora utmaningar i att lyckas med nödvändiga fördröjningsåtgärder för skyfall och dagvatten, som exempelvis multifunktionella ytor, på framför allt Sicklaön pga den stora konkurrensen om utrymme i det offentliga rummet.

I ett växande Nacka kommer kapacitetshöjande åtgärder behövas i vårt va-nät, därför tar vi återigen upp det behov av mark som behövs även för markförlagda va-ledningar, trots att de inte syns. Också på avfallssidan är behovet av ytor en utmanande fråga. För att kunna säkerställa att tillräckligt med ytor avsätts för avfallshantering vill NVOA framföra önskemålet om att översiktsplanen borde kompletteras med ett så kallat tematiskt tillägg om avfall (se NVOA:s samrådsyttrande).

Bakgrund

Nacka kommun har tagit fram en granskningsversion av ny översiktsplan fram till år 2050. Den nya översiktsplanen syftar till att visa kommunens inriktning för en långsiktigt och hållbar utveckling av mark, vatten och bebyggelse för Nacka och dess invånare. Även om översiktsplanen inte är juridiskt bindande har den genom sin vägledande funktion en central roll för kommunens framtida utveckling. Nacka vatten och avfall AB har valt att besvara granskningsversionen utifrån vårt åtagande.

Kapitel 2: Utvecklingsinriktning

Klimatsmart och robust sid 25

NVOA instämmer. Det är väsentligt att reservera grönområden och utrymme på allmän platsmark för att möjliggöra multifunktionella ytor där bebyggelsen är som tätast. Samtidigt skulle NVOA vilja upplysa om att det finns stora utmaningar att tillföra ”prioriterade grönområden för multifunktion fördröjning/rening vatten” i Sicklaområdet som är påpekade i kartbilden p.g.a. redan hårdgjorda miljöer och saknad rådighet då delar av marken inte ägs av kommunen.

I avsnittet anges att:” Genom resurseffektivitet och cirkularitet minimeras klimatpåverkan och naturens resurser bevaras för framtida behov.” Här skulle NVOA önska en konkretisering av hur den fysiska planeringen kan bidra till att uppnå detta. Det skulle exempelvis kunna handla om att avsätta ytor för delande, återanvändning, reparation och uppgradering.

Markanvändning, karta sid 27

Fasighetsenheten på Nacka kommun utreder tillsammans med NVOA alternativ placering av VA-driftens material- och lagerhantering som idag är lokaliserad vid Utskogen. Syftet är att möjliggöra etablering av fler bollplaner i Nacka. För närvarande är huvudinriktningen placering vid Snöromsvägen, Älta (vid skjutbanan). För att undvika eventuella hinder bör kanske området markeras som verksamhetsområde.

Kapitel 3: Lokala utvecklingsmöjligheter

I dokumentet nämns att i Älta och Orminge ska det skapas en robust och klimatanpassad miljö med multifunktionella grönområden. Det nämns inte specifikt var dessa ytor är. För Orminge står att det är i anslutning till Orminge men inga specifika platser med kartor.

Det finns sex mark- och vattenanvändningskategorier i kapitel 3. Det hade varit önskvärt att dagvattenhantering hade lyfts inom dessa sex mark- och vattenanvändningar och att det finns utmaningar för att hantera dagvatten inom tätbebyggelse. Det är önskvärt att styrdokumentet avseende dagvattenhantering synkroniseras med mark- och vattenanvändningskategorierna och olika typer av behov avseende dagvattenhantering kan definieras utifrån olika mark- och vattenanvändningskategorier i översiktsplanen.

För varje kommun del beskrivs statusen som pågående, utvecklad eller ändrad användning.

Gällande utvecklad och ändrad användning, särskilt när det innebär nya exploateringar och förtätningar, är det viktigt att reservera grönområden som multifunktionsytor utifrån dagvattenhantering- och klimatanpassningsperspektiv. Det är även viktigt att reservera ytor och utrymme på allmän platsmark för att möjliggöra naturbaserade dagvattenlösningar.

NVOA skulle vilja se placering av de multifunktionella ytorna i kartan för översiktsplanen baserad på en översiktlig utredning för att se möjligheten att samspela flera ytor.

Västra Sicklaön sid 30-33

I remissversionen angavs för att Centrala Nacka att området ska utvecklas till en hållbar stadsdel och att hållbara stadsmiljöer ska skapas i Nacka Strand, Jarlaberg och Sickla. NVOA konstaterar att dess skrivningar är borttagna i granskningsversionen. NVOA anser att hållbarhet borde lyftas som viktiga lokala utvecklingsmöjligheter för dessa områden. Det skulle kunna ske genom att ytor avsätts för delande, återanvändning, reparation och uppgradering.

Ytor för kretsloppscentraler

NVOA är positiv till att våra synpunkter om att de tre kretsloppscentralerna i Boo, Östervik och Älta ska finnas kvar och utvecklas till stor del har beaktats. För Boo KLC anges att det är en viktig funktion som bör ges företräde och för Östervik KLC står att den bör bibehållas och utvecklas. För Älta anges dock bara att det inom området finns en kretsloppscentral. Här vill NVOA framföra att texten bör kompletteras med en skrivning om att Älta KLC bör bibehållas (sid 47).

Kapitel 4: Förhållningssätt till allmänna intressen

Under rubriken dagvatten skrivs inget om fördröjning av dagvatten. Dagvatten som kan orsaka översvämningar. Sedan bör texten formuleras om under rubriken förhållningssätt: Dagvatten får inte anslutas till spillvattennätet och mängden tillskottsvatten SKA minimeras. Ta bort ordet bör. Skriv ska i stället.

Sidan om planeringsunderlag finns inte med i dokumentet, bilaga 1.
Innehållsförteckning behöver uppdateras.

Det planeras för att Sandasjön ska bli en nödvattentäkt. Viktigt tillägg för att undvika missförstånd och felaktiga förväntningar.

Områden där vatten och avlopp inte behövs är en olycklig formulering. Bättre att ange vilka områden som det inte kommer byggas VA till. Eventuellt hänvisa till Vattentjänstplanen.

NVOA lyfter återigen fram behovet av mark för markförlagda ledningar, trots att de inte syns tar de mark i anspråk. Det är viktigt att det avsätts plats för de huvudledningar som behöver byggas för att möta Nackas framtida befolkningstillväxt.

NVOA är positiv till att det under avsnittet om återvinning och avfall under rubriken "Förhållningsätt" har lagts till en punkt om att ytor för hållbar avfallshantering ska säkerställas i hela kommunen. Däremot saknar NVOA en hänvisning till den tekniska handboken om avfall, vilket var något som NVOA påpekade redan i samrådsskedet. Den tekniska handboken är ett viktigt dokument för den fysiska planeringen. Den innehåller bland annat uppgifter om vilka insamlingssystem som rekommenderas och ytbehoven för olika system och områden.

Vad det gäller att kunna säkerställa att tillräckligt med ytor avsätts för avfallshantering vill NVOA åter igen framföra önskemålet om att översiktsplanen borde kompletteras med ett så kallat tematiskt tillägg om avfall (se NVOA:s samrådsyttrande).

Övriga synpunkter:

I remissversionen lämnades följande synpunkt som inte besvarats.

Anvisningar och principlösningar för dagvattenhantering på kvartersmark och allmän plats bör beslutas i kommunfullmäktige då det är ett viktigt styrdokument i planeringen för dagvatten och vedertaget inom såväl kommunen som NVOA. Anvisningarna angavs som styrande dokument.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

NVOA har önskemål om angelägna framtida behov som de vill ska förtydligas, beskrivas eller pekas ut specifikt i översiktsplanen. Kommunen bedömer dock att de flesta av behoven inte lämpar sig inom ramen för översiktsplanen, då de är för detaljerade för detta övergripande styrdokument.

Illustrationen för utvecklingsinriktningen klimatsmart och robust pekar schematiskt ut områden inom vilka det är särskilt viktigt att uppmärksamma klimatanpassningsåtgärder. Kommunen instämmer i att det är en utmaning att tillföra multifunktionella grönområden i exempelvis tätbebyggda områden på västra Sicklaön. Kommunen bedömer dock att det inte är lämpligt att peka ut specifika ytor för exempelvis dagvattenhantering och klimatanpassning i översiktsplanens markanvändningskarta, utan det hanteras i efterföljande planering. Vidare bedömer kommunen att det inte är lämpligt att peka ut specifika ytor för cirkularitet, utan konkretisering får ske i efterföljande planering.

Kommunen avser inte peka ut område för alternativ placering av VA-driften som verksamhetsområde, frågan får hanteras i efterföljande prövningar.

Kommunen förtydligar i antagandehandlingen bland annat att KLC i Älta bör bibehållas och att Sandasjön skyddas och utrustas som vattentäkt för nödvattenförsörjning.

Kommunen instämmer i vikten att tillgodose behovet av nödvändiga anläggningar och ledningsstråk för teknisk infrastruktur, vilket också framgår av inledningen till avsnittet om Teknisk försörjning i kapitel 4.

Kommunen noterar NVOA:s önskemål om att översiktsplanen bör kompletteras med ett tematiskt tillägg om avfall och att *Anvisningar och principlösningar för dagvattenhantering på kvartersmark och allmän plats* bör beslutas i kommunfullmäktige, samt att styrdokumentet avseende dagvattenhantering synkroniseras olika mark- och vattenanvändningskategorier i översiktsplanen.

3.4.3 Natur- och trafiknämnden

Natur- och trafiknämnden (NTN) ställer sig positiv till att en ny översiktsplan för Nacka kommun tas fram. Den framtida översiktsplanen kommer att fungera som ett relevant planeringsunderlag för Nackas framtida utveckling. Dock har omfattningen av översiktsplanen minskat och till följd av det finns det över lag mindre konkreta mål och formuleringar att förhålla sig till i kommunens arbete vilket gör att dokumentet riskerar att bli ett mindre användbart planeringsunderlag. NTN lämnar följande yttrande utifrån kapitlen i översiktsplanen. NTN anser att redogörelsen för planförslagen med temaområden har bra nivå på texterna som ger läsaren en god överblick över kommunens framtida utveckling, sidorna 18-25.

NTN har i tidigare skede lämnat synpunkter och noterar att flera av dessa inte har beaktats. Nedan återges de synpunkter som kvarstår i det reviderade förslaget till ny översiktsplan:

- Översiktsplanens samordning med klimat- och miljöprogrammet. Det finns fortfarande en brist på tydliga kopplingar kring hur översiktsplanen ska bidra till att uppnå kommunens klimat- och miljömål.
- Kartorna behöver fortfarande ses över. Många kartors attribut har låg läsbarhet och dessutom är flertalet kartor oskarpa. Kartor och illustrationer som är oskarpa behöver bättre skärpa för att bli tydligare och kartförklaringen behöver utvecklas. Några exempel: Oskarpa illustrationer (s.21-25). Idrottsanläggningar och gröna entréer är svåra att se i kartan (s.23). Överväg om Stadshusparken bör pekas ut som ett ”grönområde som utvecklas till kommunala målpunkter” (s.23). Befintliga naturreservat bör visas i kartan (s.24). Oskarpa bilder, gör gärna vektorbaserad (s.27, 30). Ta bort alla beskrivningar i kartor som saknar täckning, (exempel s. 46). Kartan kan ge en missvisande uppfattning om betydelsen av vissa områden.
- Avsnittet Attraktiva bebyggelsemiljöer nämner inte hur grönska kommer in som en viktig komponent för att nå attraktiva bebyggelsemiljöer. Grönstruktur nämns men inte integrerad grönska i urbana områden och dess viktiga ekosystemtjänster.
- Av de globala trenderna tas inte förlust av biologisk mångfald upp trots att det är en minst lika stor negativ trend globalt som klimatförändringar.

Generella synpunkter

- Säkerställ att samma begrepp används konsekvent och skrivs på samma sätt. Exempel, skriv genomgående: ’Östlig förbindelse’, ’Kyrkviksparken’, ’Länsstyrelsen’, ’Västra Sicklaön’, ’Trafikförvaltningen’ samt benämna kilarna som hänvisas till, på bland annat sidorna 9, 10, 55 i granskningsförslaget, på samma sätt så att texten hänger ihop.

- Se över ordval för att öka förståelsen. Exempel: ska 'kust' användas i stället för 'vatten' (s.15); överväg om begreppet 'gröna entréer och grönbå spårstationer' ska användas och i så fall bör det förklaras då det inte är vedertaget; förklara eller ersätt 'hydromorfologisk' (s.26) och 'popuppark' (s.31); undvik att använda begreppet 'blandtrafik' (s.35) om hänvisning är att planera för alla trafikslag, använd i stället "samtliga trafikslag". Blandtrafik används främst när man hänvisar gående och cyklister till körbanan vilket vill undvikas i huvudgatunätet.
- En genomgripande bearbetning av texten behöver göras för att förbättra dess klarhet och struktur, korrekturläsning och förklaringar av förkortningar.
- Grön- och blåstrukturprogrammet saknas i Översiktsplanen, det refereras till "blå och grön infrastruktur" men ett tydliggörande att det finns ett Grön och Blåstrukturprogram skulle vara tydligare.
- Addera en referens till den antagna avfallsplanen för Nacka kommun från översiktsplanen.
- Generellt bör underliggande dokument som Grön och blåstrukturprogrammet, Naturvårdsplanen, Parkplan vara framtagna före översiktsplanens antagande.

Kapitel 1 – en plan för ett hållbart Nacka

- Av de globala trenderna tas inte förlust av biologisk mångfald upp trots att det är en minst lika stor negativ trend globalt som klimatförändringar.

Kapitel 2 – planförslaget

- Överväg om Stadshusparken bör pekas ut som ett "grönområde som utvecklas till kommunala målpunkter" på sid 23.
- Förklara hur det är tänkt att kopplingen över vattnet mellan Skogsö och Baggensstaket ska stärkas. Även hur kopplingen genom Erstavik ska stärkas, där det redan finns grusvägar som genomkorsar området, sid 23.
- Nämnden föreslår omformulering på sid 24 till: "Ambitionen är att 30 procent av Nackas yta, land- och sötvattensmiljöer, ska omfattas av naturskydd."
- I kartan på sid 22 saknas kommunens ambitioner kopplat till utvecklingen av cykelstråken i linje med cykelprogrammet. I kartan finns utvecklingsmöjligheter redovisat för resterande trafikslag (biltrafik och pendelbåttrafik och spårtrafik.)

Kapitel 3 – lokala utvecklingsmöjligheter

- Det finns låg andel mark för allmänna parker på Sicklaön och därför bör bostadsgårdars betydelse lyftas fram.
- Meningen "Huvudgatunätet utvecklas succesivt..." på sidan 35 anges 2 gånger (behöver anges bara 1 gång).

I samma avsnitt behöver betydelsen av att även utveckla alternativa och lokala cykelkopplingar vid sidan av det regionala stråket lyftas fram.

Kapitel 4 – förhållningssätt till allmänna intressen

- Fördelningen mellan de olika förhållningssätten upplevs bitvis ojämn i förhållande till hur omfattande respektive område är, exempelvis 1 sida för mobilitet och transportsystem, att jämföra med 5 sidor för miljöskydd, hälsa och säkerhet.
- Lekplatser och parker är ibland belägna på mindre tillgängliga platser, på en höjd eller via trappor. Föreslår ett tillägg i det sista stycket kring parkfunktioner och idrottsytor att det kan vara en av utmaningarna.
- I kapitel 4 under Mobilitet och transportsystem saknas kompletterande kartor till texten. Exempelvis en karta som visar cykelstråken i kommunen med befintliga och föreslagna cykelkopplingar enligt cykelprogrammet.
- Översiktsplanen ska vara ett stödande dokument för hela organisationen. För planering kopplat till trafik och mobilitet är föreslagen översiktsplan mindre konkret i sina formuleringar än föregående översiktsplan och riskerar att bli ett mindre användbart planeringsunderlag till följd.
- Den föregående översiktsplanen hade konkreta uppsatta mål kopplat till mobilitet och trafik medan föreslagen översiktsplan endast har förhållningssätt, vilket försvagar översiktsplanen som styrdokument för målluppfyllelse. Det saknas motsvarande eller likvärdiga skrivningar i föreslagen översiktsplan som fanns i den föregående översiktsplanen om att andelen gång-, cykel- och kollektivtrafikresor ska öka. Den föregående översiktsplanen hade bland annat dessa mål:
 - Kollektivtrafiken ska vara dimensionerad och utformad så att dess andel av resorna avsevärt ökar till 2030.
 - Trafiksystemet ska vara utformat så att andelen resor till fots eller med cykel ökar.
- Planeringsunderlagen på sidan 72 saknas. De bör innehålla refererade planerna och dokumenten, t. ex. Befolkningsprognos, Miljö- och klimatprogrammet, Grön och blåstrukturprogrammet, Naturvårdsplanen, Områdesplan Björknäs-Eknäs, med datum och revision.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Natur- och trafikinämndens engagemang i översiktsplanarbetet är värdefullt och synpunkterna bidrar till det fortsatta arbetet med att förtydliga planens roll som styrande dokument.

Gällande frågor om översiktsplanens struktur, styrning och koppling till andra styrdokument hänvisas till svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Översiktsplanen och klimat- och miljöprogrammet är båda övergripande strategiska dokument, men med olika syften. Översiktsplanen anger långsiktig inriktning för mark- och vattenanvändning, medan klimat- och miljöprogrammet tydliggör kommunens mål och ambitioner inom klimat och miljö. Därför kan förhållningssätt delvis redovisas på olika sätt i dokumenten även om målsättningen är den samma.

Gällande kartornas tydlighet och läsbarhet, vänligen se svar under avsnitt 3.3.10 Nacka miljövårdsråd.

Gällande innehållsmässiga synpunkter vill kommunen särskilt framhålla att både biologisk mångfald och grönska i bebyggelsemiljöer utgör viktiga delar i planens kärnvärden och förhållningssätt. Kommunen noterar även synpunkten om att förlust av biologisk mångfald som en global trend i nivå med klimatförändringarna. Även om detta inte redovisas som en separat trend i översiktsplanens inledning, omfattas frågan av de globala målsättningar i Agenda 2030 som planen förhåller sig till, bland annat målen om hav, ekosystem och biologisk mångfald. I det fortsatta arbetet kan dessa perspektiv utvecklas vidare i samband med uppföljning och fördjupningar. Kommunen noterar även förslagen om att referera till avfallsplanen samt grön- och blåstrukturprogrammet.

Redaktionella synpunkter avseende begrepp, ordval, kartförklaringar och illustrationer tas om hand i den slutliga bearbetningen av planhandlingarna inför antagande.

3.5 Politiska partier

3.5.1 Saltsjöbadens socialdemokratiska förening

Föreningen anser att det omarbetade förslaget till översiktsplan i stora drag tillgodoser de synpunkter som föreningen skickade in i sitt yttrande vid samrådet hösten 2024. Huvuddragen i översiktsplanen handlar om bevarande av grönområden, balanserad bebyggelse- utveckling, utvecklade kultur- och fritidsaktiviteter samt förbättrad trafiksituation. Föreningen noterar med tillfredsställelse att "samråd och inkluderande processer" ska gälla i utvecklingen av kommunen. Positivt är också att det i inledningen finns ett avsnitt om vikten av god och sund kommunal ekonomi.

Vad gäller balanserad bebyggelseutveckling, som tar hänsyn till befintlig boendemiljö och omgivning, vill föreningen återigen understryka vikten av att

kommunen i sin planering verkar för att det byggs bostäder av olika storlek och med olika upplåtelseformer i alla delar av Nacka. Vi vill särskilt peka på behovet av ungdomsbostäder men också fler äldreboostäder av olika slag, såväl äldreboenden som seniorbostäder.

Vi noterar att varken Skutviken eller Igelbodatomterna, som båda är nära kopplade till utvecklingen av Gröna Dalen, omnämns i förslaget till översiktsplan. Vi är glada över att kommunen i början av 2024 till sist beslutade att inte sälja de s.k. Igelbodatomterna och exploatera dem för verksamhetslokaler. Det ger möjlighet att ta tillvara detta områdes naturvärden och länka samman Skutviken och Skogsö naturreservat med Gröna dalen, Erstaviks naturområde och Tattby naturreservat. Men vi är också angelägna om att det av översiktsplanen tydligt framgår att värnandet av Skogsö naturreservat innebär att Skutvikens varv inte utvecklas till en stor marina.

Vi föreslår att förkortningen "C", som kan ha flera betydelser, skrivs ut och ersätts med "centrum" i följande mening på sid 40: "Förtätning av bostäder och arbetsplatser koncentreras till stationslägena i Fisksätra och Saltsjöbaden C, där service och mötesplatser kompletterar den befintliga miljön. "

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Översiktsplanen reglerar inte exakt var olika typer av boenden, såsom ungdomsbostäder, äldreboenden eller seniorbostäder, ska byggas. Däremot är det eftersträvänsvärt att det i alla kommundelar ska finnas en blandning av upplåtelseformer och olika typer av bostäder, vilket bidrar till en mer varierad och inkluderande boendemiljö.

”C” ändras till ”centrum” i hela översiktsplanen.

3.6 Enskilda (privatpersoner)

3.6.1 Privatperson I

Översiktsplanen för 2050 ger tyvärr ett intryck av att Boo planeras för att avveckla sin särart och smälta samman i ett standardiserat stadsrum. Vi som bor här önskar något annat: en hållbar och varsam utveckling där natur, tillgänglighet, livskvalitet och medborgarinflytande är i centrum. Jag vill därför uppmana kommunen att:

- Skala ned bebyggelsetakten i Boo/Orminge och återgå till den långsiktiga vision som värnar områdets unika karaktär.

- Prioritera kollektivtrafiklösningar som bevarar och förbättrar vår tillgång till City och Slussen – särskilt för Boo.
- Säkra natur- och rekreationsområden och skydda den biologiska mångfalden med aktiva insatser, inte genom passiv vanskötsel.
- Sanera Myrsjön och säkerställ tillsyn av våtmarken, i enlighet med tidigare löften och miljökrav.
- Skrota planerna på att utöka Kummelbergets verksamhetsområde och låt området i stället utvecklas som en småföretagarby med icke-störande verksamheter.
- Ta fram en samlad konsekvensbedömning av hela exploateringsvolymen – inte bara detaljplan för detaljplan.
- Förbättra dialogen med boende, med transparens, delaktighet och respekt för lokalsamhällets kompetens och erfarenhet.

Boo är inte bara en plats att bo på – det är ett hem, en livsstil och en del av Nackas själ. Låt oss bevara det som gör vår del av kommunen unik, i stället för att förlora det i en ogenomtänkt expansionsiver.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande synpunkten om att utbyggnadstakten i Boo och Orminge gått för långt, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt om att prioritera kollektivtrafiklösningar som bevarar och förbättrar vår tillgång till City och Slussen – särskilt för Boo, vänligen se svar under 3.3.11 Björknäs villaförening.

Översiktsplanen anger höga ambitioner för att långsiktigt värna och utveckla natur- och rekreationsområden. Detta framgår bland annat av förhållningssätten under avsnitten *"Skyddad natur i Nacka kommun"* samt *"Idrott, rekreation och friluftsliv"*, där biologisk mångfald, tillgänglighet och rekreativa värden lyfts fram som viktiga delar av kommunens planeringsinriktning.

Gällande synpunkten om Kummelbergets verksamhetsområde, vänligen se svar under avsnitt 3.3.8 HLS fastighetsägarförening.

Översiktsplanen betonar också vikten av dialog, delaktighet och en varsam utveckling som tar hänsyn till lokala kvaliteter och värden. Boo och Orminges särart, med närhet till både natur och stad, är en viktig utgångspunkt för den fortsatta planeringen. Kommunen strävar efter att utveckla i takt med Nackaborna och att i första hand bygga vidare på redan ianspråktagen mark för

att kunna värna de gröna kvaliteterna.

3.6.2 Privatperson 2

Innan Tollare byggdes ut i Södra Boo, skrev kommunen att Södra Boo skulle rekreativförsejas genom en gång- och cykelbro över Baggenstaket till Skogsö. Södra Boo är den kommundel som har minst med grönområden. (illustration på bro bifogas)

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

En gång- och cykelbro över Baggenstaket har i olika sammanhang förts fram som en tänkbar åtgärd för att stärka rekreativa kopplingar. En sådan lösning skulle kunna ge nya möjligheter för gång- och cykeltrafik, men det finns flera omständigheter som gör genomförandet svårt. Bland annat har kommunen inte rådighet över marken på båda sidor om Baggenstaket för att kunna anlägga brofästen och anslutningar. Farleden kräver även en viss segelfri höjd, vilket innebär att en brokonstruktion skulle behöva bli hög och förses med ramper för tillgänglighet, alternativt byggas som en öppningsbar bro.

Därtill kan en bro påverka kulturmiljön negativt i ett område som under 2025 utreds för att bli Nackas första kulturreservat. I det förslag till föreskrifter som arbetas fram för kulturreservatet är det inte tillåtet att uppföra byggnader eller andra anläggningar i mark eller vatten, vilket innebär att en gång- och cykelbro inte är förenlig med dessa bestämmelser.

3.6.3 Privatperson 3

Synpunktsinlämnaren oroar sig för att Kvarnholmens unika natur- och bergsmiljö förstörs av tät och hög bebyggelse. Hen vill att Finnboda och Finnberget förblir lugna bostadsområden, att vattenytor och gröna stråk skyddas och att mötesplatser och varierad arkitektur prioriteras framför monotona och höga hus. Ett starkt önskemål är också att Hästholmens båtklubb bevaras som en öppen och levande plats i området.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Översiktsplanen redovisar utvecklingsmöjligheter kring Finnberget, bland annat inom det område som betecknas Mb2 i markanvändningskartan. Inriktningen är att området på sikt kan utvecklas med en tätare och mer mångfunktionell stadsstruktur, där ny bebyggelse samspelar med befintliga kvaliteter. I planens förhållningssätt framhålls också vikten av att strandnära miljöer värnas och att allmänhetens tillgång till vatten och gröna stråk säkerställs.

Översiktsplanen är ett strategiskt dokument på en övergripande nivå och anger långsiktiga inriktningar. Exakt omfattning, lokalisering och utformning av ny bebyggelse prövas i kommande detaljplaner och bygglov, där även hänsyn till områdets karaktär, arkitektur och mötesplatser behandlas mer ingående.

3.6.4 Privatperson 4

Yttrandet utgör en namninsamling med 236 personer i Fiskarhöjden.

Ändra Översiktsplan 2050 så att "Österviks verksamhetsområde" inte sträcker sig upp i området bredvid Fiskarhöjden!

Varför är det viktigt? Efter att förslaget om att bebygga Igelbodatomterna avblåstes, kommer Nacka kommuns nästa förslag på exploatering kring Fisksätra: lättare industriområde dikt an mot Fiskarhöjden.

Enligt kommunens förslag till Översiktsplan 2050 (1) framgår att man vill lägga ett så kallat verksamhetsområde (i planen benämnt "Österviks verksamhetsområde") praktiskt taget uppe på Fiskarhöjden, mellan bostäder, Krabbans förskola, och motorvägen. Denna remsa utgörs idag av berg och skog som på ett lugnt sätt skärmar av bostadsområdet från trafiken och ger en känsla av att naturen är närvarande på ett sätt som ingen byggnad eller bullerplank skulle kunna åstadkomma.

I översiktsplanen framgår att ett verksamhetsområde kan innebära lättare industrier som service, lager, tillverkning, tekniska anläggningar, trafikdepåer, upplag, avfallshantering, masshantering eller energiproduktion, som kan vara störande för omgivningen. I vissa fall handel och idrottsanläggningar (sid 26). Vi boende är oroliga både för störningar från eventuell industri men även den ökade trafiken ett sådant område skulle innebära.

Frentab har inkommit med ett förslag på byggnation för området (2) som helt strider mot tanken om Fiskarhöjden som en grön höjd i harmoni med omkringliggande naturområden. Ett industriområde så nära kommer påtagligt att påverka trevnaden kring och attraktionskraften av hela området.

I Naturskyddsföreningens samrådsyttrande (3) har man visat hur utbyggnad av Österviks verksamhetsområde skulle överlappa nuvarande detaljplan för Fiskarhöjden på område som ska fungera som bullerskydd.

Boende på Fiskarhöjden har redan skickat ett brev som motsätter sig utbyggnad av Österviks Verksamhetsområde med 90 underskrifter till kommunpolitikerna. Än har vi inte sett någon ändring.

Översiktsplanen är nu ute på granskning och yttranden skall vara inne före 250620. Skriv under om du, som många av oss på Fiskarhöjden, inte vill se mer exploatering av grönområden och utbyggnad av industriområden som stör oss boende i Fisksätra! Bevara i stället den viktiga natur vi har kvar!

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande synpunkt om kommunens planering av verksamhetsområde(n) i Fisksätra, vänligen se svar under avsnitt 3.3.1 Nätverket för Fisksättras framtid.

3.6.5 Privatperson 5

Vi vill uttrycka oro över den massiva exploateringen i Boo och Orminge. Den hotar att förstöra den unika balansen mellan storstad och skärgård som präglar området. Utvecklingen sker utan helhetsperspektiv, i stuprörprojekt och utan invånarnas delaktighet. Samtidigt belastas vissa kommundelar hårt, medan andra skonas helt.

I Björknäs har trafiken fördubblats efter införd avgift på Skurubron, vilket skapat buller, otrygghet och sämre luft. Innan en utveckling av område Lc2 i Björknäs centrum sker måste trafikmängderna reduceras och trafiksituationen lösas och grönområden som Lodasskogen bevaras.

Utbyggnaden av Orminge innebär dubbelt så många bostäder, 2 800 stycken mot Planprogrammet från 2015. Utbyggnaden är förtätad, hög och splittrad i många projekt utan gemensam planering. Grönstråk, bussterminal och mötesplatser har ersatts av höga hus, bullrig bussgata och brist på kultur, idrott och service. Detta riskerar att skapa sociala problem och försämrade trivsel. Fortsatt exploatering av Boo/Orminge måste upphöra. Vi efterfrågar ett omtag med fokus på trygghet, mötesplatser, kulturhus, bibliotek, gröna miljöer och ett levande torg.

Boo behöver dessutom behålla direktbussar till Slussen – en förbindelse avgörande för en tredjedel av kommunens befolkning.

Planen saknar också tydliga analyser av befolkningsutveckling, bostadsbehov och trafik. Exploateringen styrs snarare av markintressen än av platsens förutsättningar.

Översiktsplanen upplevs otydlig och svårtolkad. Kartor med föreslagen markanvändning har blek färgläggning och så hög skala och spänner över stora området att läsbarheten försvåras. Kommunen hänvisar till ”flexibilitet” men detta riskerar att ge exploatörer och kommunen tolkningsföreträde på bekostnad av demokratin.

Samrådsredogörelsen är kortfattad och generell. Det saknas beskrivning över vad olika föreningarna och remissinstanser tycker, vilket normalt kommunen gör i andra plansammanhang. Redogörelsen framstår som svepande och på flera ställen förenklad och vilseledande.

Översiktsplan 2050 behöver baseras på adekvata analyser och ett fullgott faktaunderlag vad gäller demografi, befolkningsutveckling, byggda och planerade bostäder, aggregerade trafikanalyser etcetera. Detta för att behålla och skapa boendemiljöer som invånare trivs i och inte väljer fly ifrån.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande synpunkt på översiktsplanens innehåll, styrning och otydlighet med mera, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt på otydliga/svårtolkade kartor med mera, vänligen se svar under avsnitt 3.4.1 Lantmäterimyndigheten i Nacka kommun.

Gällande synpunkt på att samrådsredogörelsen är alltför kortfattad och summarisk, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt på att utbyggnadstakt och exploatering av Boo har gått för långt, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt om att säkerställa god kollektivtrafik till Orminge, vänligen se svar under avsnitt 3.3.11 Björknäs villaförening.

3.6.6 Privatperson 6

Jag föreslår att Nackas process och granskningsversion för översiktsplan 2050 underkänns, att dokumentet omarbetas rejält samt att ett nytt samråd genomförs. Det vore bättre än de utdragna överklagandeprocesser som kommer att följa runt nuvarande ofullständiga version och underlag. Det behövs en tillräcklig kvalitet för att Nackas översiktsplan ska bli det styrdokument det behöver vara. Framlagda handlingar duger inte.

Granskningsversionen är ett ramverk av vackra visioner men saknar precision, ansvarsfördelning och följbahet. En översiktsplan måste vara ett verktyg för styrning. Här bör Nacka kommun återvända till i plan- och bygglagen (PBL),

skärpa detaljeringsgraden och förstärka tydligheten så att dokumentet i realiteten kan användas i framtida beslut.

Nacka kommun uppfyller med framlagd granskningsversion inte kraven på översiktsplan enligt PBL: "Plan- och bygglag (2010:900) 3 kap. 2 § Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska även ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas, och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Det förekommer brister i samrådet och granskningen. Informationen till allmänheten har varit otillräcklig. Samrådsyttranden är inte ordentligt redovisade. Konsekvensbeskrivningar och relevanta analyser saknas i planen. Det förekommer felaktigheter i kartor och text. Planen saknar den tydlighet som PBL föreskriver. Det saknas analys och avvägning mellan olika intressen samt en redogörelse för detta. Ställningstaganden är luddiga eller saknas och är inte motiverade. Översiktsplanen och dess process kan inte godkännas.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande synpunkt på översiktsplanens innehåll, styrning och otydlighet med mera, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt på otydliga/svårtolkade kartor med mera, vänligen se svar under avsnitt 3.4.1 Lantmäterimyndigheten i Nacka kommun.

Gällande synpunkt på att samrådsredogörelsen är alltför kortfattad och summarisk, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

3.6.7 Privatperson 7

Översiktsplanen är alltför generell och svår att förstå, särskilt kartorna där Björknäs centrum dessutom placerats fel. Det verkar som gränser tänjs för att möjliggöra mer bostadsbyggande, trots att trafiken redan är överbelastad och försämrar miljön och boendemiljön i Björknäs. Sedan Skurubroavgiften och Tollare-exploateringen har trafiken ökat kraftigt, vilket skapar osäkra skolvägar med farliga passager över Värmdövägen. Trafiken bör i stället ledas mot väg 222 via Orminge.

Översiktsplanen saknar barnperspektiv och tar inte upp behovet av trafiksäkra skolvägar, grönytor och ytor för lek och aktiviteter i Björknäs. Kommunen borde

även utveckla gång- och cykelbanor vid Centralplan, samt ordna kultur- och fritidslokaler för västra Boos 10 000 invånare.

Det bor 10-15 000 personer i och nära Orminge och nästan 40 000 i hela Boo, som använder Orminge centrum. I Orminge centrum dominerar bilar, buller och asfalt. I Orminge centrum är det svårt att ta sig mellan centrumhuset och bussarna. Här behövs ett bilfritt torg med grönska, plats för barn, gående och cyklister, samt en bussterminal där det tillfälliga busstorget ligger idag.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande översiktsplanens innehåll, styrning och otydlighet med mera, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt om att trafiksituationen i Boo har ej hängt med utbyggnaden, i synnerhet Värmdövägen genom Björknäs, vänligen se svar under avsnitt 3.3.11 Björknäs villaförening.

Gällande synpunkt om att Orminge centrum domineras av bilar, buller och asfalt samt bristfällig orientering mellan centrumbyggnad och bussar. Det pågår förtätning och omvandling för att möjliggöra en tryggare och trevligare centrummiljö. Nya kvarter med bostäder och lokaler byggs och planeras på ytor som tidigare bland annat inrymde infartsparkering. Gatumiljön har byggts om för att främja gående och cyklister med exempel ny cykelbana längs Kanholmsvägen. Även grönska med träd och växtbäddar har tillförts längs gatumiljön. Den långsiktiga planen är även att centumparkeringen ska utvecklas med mer grönska och torgytor. För de delar som ägs av privat aktör sker dialog med berörd fastighetsägare.

Under utbyggnadstiden finns provisoriska lösningar såsom trafikomledningar samt en tillfällig bussterminal. För att möjliggöra en tätare centrummiljö med fler verksamheter och samtidigt uppnå en god tillgänglighet för kollektivtrafiken planeras för en permanent bussgata längs Kanholmsvägen. Detta alternativ har bedömts som mer lämpligt än att behålla dagens provisoriska bussterminal.

3.6.8 Privatperson 8

Översiktsplanen uttrycker många ambitioner om hållbarhet, service och stadsutveckling, men saknar tydliga mål, riktlinjer eller mätbara nyckeltal. Begrepp som "levande stadsmiljöer" definieras inte, vilket gör planen svår att använda som styrinstrument och försvårar medborgarinflytande.

Kartorna är svårtolkade med grov skala, otydliga gränser och felaktig placering av Björknäs centrum. Viktiga detaljer saknas, vilket gör planen mindre praktiskt användbar jämfört med moderna kommunala översiktsplaner.

Översiktsplanen saknar detaljerade analyser av befolkningstillväxt, trafik, infrastruktur och miljöpåverkan. Markanvändningsförändringar presenteras utan sammanvägd konsekvensbedömning, vilket försvårar helhetssyn och långsiktig planering.

Samrådsredogörelsen är summarisk och visar inte tydligt hur synpunkter påverkat planen, vilket minskar transparensen och möjligheten för invånare att följa processen.

I Björknäs är trafiken på Värmdövägen hållbar med buller och dålig luft. Planen bör inkludera genomfart via väg 222, stopp på bostadsexploatering i Boo och satsningar på barn- och ungdomsmiljöer, grönska och trafiksäkerhet.

Boo behöver inte fler bostäder, utan massor med andra saker. Björknäs behöver satsningar för en kraftig trafikminskning. Detta behöver beskrivas i översiktsplanen.

Avslutningsvis behöver översiktsplanen tydligare markanvändningsprinciper, bättre kartor, integrerade konsekvensanalyser och mer transparent medborgardialog. Ambitionerna är goda, men utan konkretisering riskerar de att inte realiseras.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande synpunkt om översiktsplanens innehåll, styrning och otydlighet med mera, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt om otydliga/svårtolkade kartor med mera, vänligen se svar under avsnitt 3.3.10 Nacka miljövårdsråd.

Gällande synpunkt om att utbyggnadstakt och exploatering av Boo har gått för långt, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt om att trafiksituationen i Boo har ej hängt med utbyggnaden, i synnerhet Värmdövägen genom Björknäs, vänligen se svar under avsnitt 3.3.11 Björknäs villaförening.

3.6.9 Privatperson 9

Som boende i Boo/Orminge vill jag uttrycka stark kritik mot den föreslagna översiktsplanen. Nacka är attraktivt tack vare sina natursköna miljöer, variation i bebyggelse och närheten till Stockholm. Den pågående och planerade exploateringen av Norra Boo och Orminge riskerar att permanent förstöra detta och står i direkt konflikt med vad invånarna önskar. Vi flyttade hit för naturen, lugnet och tillgången till direktbussar till Slussen, men upplever idag byggkaos, buller, trängsel och försämrade kollektivtrafik.

Orminge Centrum, som länge behövt upprustning, prioriteras inte. I stället genomförs massiv bostadsutbyggnad som leder till överbelastad infrastruktur, trafikproblem och sociala risker, inklusive ökad segregation och otrygghet. Snabb inflyttning av tusentals nya bostäder skapar känslor av anonymitet och försämrar trivsel och lokal förankring. Erfarenheter från såväl Sverige som internationellt visar att denna typ av snabba expansion ofta leder till betydande sociala utmaningar.

Vi efterfrågar i stället en paus i byggandet, upprustning av befintliga områden och bevarande av grönområden. Orminge bör utvecklas varsamt, med varierad bebyggelse, grönska och sociala aktiviteter som stärker området på sikt. Trafiklösningar måste prioriteras, inklusive bevarade direktbussar till Slussen, för att Boo-invånare ska ha samma pendlingsmöjligheter som övriga Nackabor. Kommunen måste lyssna på invånarna, bromsa exploateringen och investera i det som redan finns, för att säkra ett attraktivt och hållbart Boo för nuvarande och framtida generationer.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande synpunkt på att utbyggnadstakt och exploatering av Boo har gått för långt, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt över att trafiksituationen i Boo ej hängt med utbyggnaden samt synpunkt om att säkerställa god kollektivtrafik till Orminge, vänligen se svar under avsnitt 3.3.11 Björknäs villaförening.

Gällande synpunkt om att Orminge Centrum behöver upprustas, i stället för bygga mer bostäder, vänligen se svar under avsnitt 3.6.7 Privatperson 7.

3.6.10 Privatperson 10

Översiktsplanen Nacka 2050 är allmänt formulerad och ger utrymme för fria tolkningar, vilket riskerar att leda till en otydlig och ojämplanering.

Specifikt i Orminge och Björknäs visar erfarenheter att utlovade LOD-åtgärder, som växtbäddar och dagvattendammar för att rena dagvatten, ofta inte genomförs eller inte framgår tydligt i planhandlingarna. Hårdgjorda ytor ökar, träd och grönska försvinner och dagvatten leds orenat till sjöar, vilket försämrar den ekologiska och kemiska statusen. Samtidigt tyder tillfälliga infartsparkeringar och rivning av naturmark på att kommunen kringgår principen att skydda naturområden.

Planerad bebyggelse inom detaljplanerna Pylonen, Agaten och Volten innebär täta flerfamiljshus på mark med bristande dagvattenhantering, begränsad grönska, hög trafik och risker för barn i samband med förskolor nära hårt trafikerade vägar. Parkeringslösningar är osäkra och kan leda till fler förorenande ytor och ökad biltrafik. Bristen på tydliga parkeringsplaner och lektyor riskerar att minska boendekvaliteten och skapa ojämlikhet mellan olika kommundelar.

Tunnelbaneutbyggnaden till Orminge, som ofta används som argument för exploatering, är inte utredd och det finns inga uppdaterade analyser om genomförbarhet. Trots detta planeras höga flerbostadshus och omfattande exploatering, vilket riskerar att hindra ett framtida genomförande av en tunnelbana till Orminge.

Det är önskvärt att kommunen inte betraktar kulturmiljöprogrammet som en slutprodukt, utan att man undersöker kulturvärdena på områden som inte ingick i dokumentet från 2011.

Samtidigt har investeringar i grönområden, mötesplatser och centrummiljöer varit ojämnt fördelade, vilket skapar skillnader mellan kommundelar. Översiktsplanen riskerar därför att förstärka redan befintlig ojämlikhet, både ekologiskt, socialt och kulturellt, och ger begränsad vägledning för att hantera problem med dagvatten, trafik, bebyggelsestäthet och grönstruktur.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Översiktsplanen styr ej detaljfrågor avseende parkering och dagvattenåtgärder som har utretts eller kommer att utredas i respektive detaljplan för Pylonen, Agaten och Volten (Volten har vunnit laga kraft).

Gällande synpunkt om översiktsplanens innehåll, styrning och otydlighet med mera, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkt om utbyggnadstakt och exploatering av Boo, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Det pågår ingen planering på regional eller kommunal nivå kring en möjlig förlängning till Orminge. Om en framtida tunnelbanesträckning planeras kommer den med största sannolikhet vara underjordisk på grund av utrymmesbrist och för stor negativ omgivningspåverkan. Det står alltså inte i konflikt med pågående eller planerade utbyggnader på olika plaster i Boo.

3.6.11 Privatperson II

Undertecknad lämnar synpunkter på Nacka kommuns översiktsplan (granskningsversion 2025) med koppling till Naturvårdsplanen (2025) och Klimat- och miljöprogrammet (2025–2040). Flera potentiella konflikter kan hota kommunens hållbarhetsmål.

Översiktsplanen föreslår fortsatt bebyggelseutveckling inklusive förtätning, men riskerar fragmentering av livsmiljöer. Synpunkt: Tydliggör hur ekologisk konnektivitet och skyddsvärda områden ska bevaras vid förtätning.

30 % av kommunens yta ska skyddas, men planen saknar konkreta åtgärder för att nå målet. Synpunkt: Inkludera åtgärdsbeskrivningar och koppling till naturvårdspyramiden (spara, stärka, skapa). Kolsänkor som äldre skogar och våtmarker är viktiga men behandlas inte i planen. Synpunkt: Inför avsnitt om kolinlagring kopplat till klimatmålet om ett klimatpositivt Nacka.

Översiktsplanen nämner friluftsliv generellt men analyser saknas kring förtätningens påverkan på rekreationsvärden. Synpunkt: Analysera hur bebyggelseutveckling påverkar närnatur och friluftsytor på kommunalnivå.

Ekosystemtjänster är viktiga men planen saknar konkreta verktyg för detaljplaner. Synpunkt: Komplettera med riktlinjer för integrering av ekosystemtjänster i framtida planering.

Ytterligare exploatering i Boo utan fördjupad analys riskerar att skapa ökade trafikflaskhalsar, försämrad luftkvalitet samt nedsatt framkomlighet för kollektivtrafiken. Synpunkt: Inför en sammanhållen trafikanalys med väg- och kollektivtrafikstrategi som tar hänsyn till buller, luftkvalitet och samordning med planerad bebyggelse.

Kommunens svar:

Nacka kommun tackar för och noterar de inlämnade synpunkterna.

Gällande frågor som rör åtgärdsbeskrivningar, ytterligare analyser eller andra mer detaljerade önskemål vill kommunen förtydliga att översiktsplanen främst anger

långsiktiga ställningstaganden och inriktningar. Frågor av mer detaljerad karaktär behandlas därför i andra planeringsunderlag och i den fortsatta planeringen.

Gällande samordning mellan översiktsplanen och andra styrdokument, såsom klimat- och miljöprogrammet, vänligen se svar under avsnitt 3.3.2 Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden.

Gällande synpunkten om trafiksituationen i Boo samt synpunkt om att säkerställa god kollektivtrafik till Orminge, vänligen se svar under avsnitt 3.3.11 Björknäs villaförening.

4. Samtliga synpunkter med handlingsnummer i kommunens ärendehanteringssystem

Avsnitt	Synpunktsinlämnare	Handlings-nr
3.1	Myndigheter, regionala organ och ledningsägare	
3.1.1	Länsstyrelsen i Stockholms län	362
3.1.2	Länsstyrelsen, Bilagor 1-5	363
3.1.3	Svedavia	288
3.1.4	Ellevio	290
3.1.5	Luftfartsverket	291
3.1.6	Sjöfartsverket	292
3.1.7	Trafikverket	294
3.1.8	Svenska kraftnät	295
3.1.9	Stockholm Exergi	297
3.1.10	Vattenfall eldistribution	298
3.1.11	Stockholm vatten och avfall	303
3.1.12	Statens fastighetsverk	305
3.1.13	Region Stockholm	312
3.2	Andra kommuner	
3.2.1	Värmdö kommun	356, 357
3.3	Föreningar	
3.3.1	Nätverket för Fisksätras framtid	301
3.3.2	Naturskyddsföreningen i Nacka & Saltsjöbaden	343
3.3.3	Saltsjöbadens naturskyddsförening	309
3.3.4	Boo församling	315
3.3.5	IOGT-NTO	319
3.3.6	Fiskarhöjdens samfällighetsförening	330
3.3.7	Skuruparkens vänner	333
3.3.8	HLS fastighetsägarförening	340, 341
3.3.9	Boo miljö- och naturvänner	345
3.3.10	Nacka miljövårdsråd	347
3.3.11	Björknäs villaförening	365
3.4	Kommunala nämnder, utskott och bolag	
3.4.1	Lantmäterimyndigheten i Nacka kommun	300
3.4.2	Nacka vatten och avfall	322
3.4.3	Natur- och trafiknämnden	353, 354
3.5	Politiska partier	
3.5.1	Saltsjöbadens socialdemokratiska förening	307
3.6	Enskilda (privatpersoner)	
3.6.1	Privatperson 1	217
3.6.2	Privatperson 2	286
3.6.3	Privatperson 3	293
3.6.4	Privatperson 4 (namninsamling med 236 namn)	325, 326
3.6.5	Privatperson 5	332
3.6.6	Privatperson 6	334
3.6.7	Privatperson 7	335
3.6.8	Privatperson 8	336
3.6.9	Privatperson 9	337
3.6.10	Privatperson 10	349
3.6.11	Privatperson 11	351